

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Jan. 18, 1919 as required by the act of Oct. 6, 1917

Rusija Vel Prašo Taikos

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Jan. 18, 1919 as required by the act of Oct. 6, 1917

Liebknechtas ir Rožė Luxemburg užmušti

Vokietija turinti užmokėti \$12,500,000,000 atlyginimo

KAROLIS LIEBKNECHTAS IR ROŽE LUXEMBURG UŽMUŠTI.

Rožė Luxemburg užmušė minia, o Liebknechtas nušautas jam bandant pabėgti nuo areštavusių jį kareivių.

BERLINAS, sausio 16. — Dr. Karolis Liebknechtas ir Rožė Luxemburg tapo užmušti.

Kada tapo patirta vakar, kad Dr. Liebknechtas ir Rožė Luxemburg yra Eden viešbutį, vakarinę dalį miesto, greitai susirinko minia ir šturmo viešbučio koridorių, kad užpultų ant jų.

Abu tapo nuvesti prie šoninio išėjimo iš viešbučio, bet minia užbėgo už akių kareivių bandymui išgelbėti Luxemburg. Ji tapo minios sumušta iki neteklo sąmonės ir tada įmesta į automobilį, kuris manė ją nuvesti kalėjimui.

Keletą blokų toliau automobilius tapo sulaikytas antros minios ir kada patirta apie buvimą jame Luxemburg, žmogus užsuko ant pakopos ir nušovė ją, pataikydamas šuvį į galvą. Lavonas tapo išvilktas iš automobilio ir nuneštas. Sprendžiama, kad jis tapo įmestas į kanalą, bet nesurasta jo.

Tuo pačiu laiku Dr. Liebknechtas tapo oficerių ir kareivių išgabentas kitu automobiliu ir buvo vežamas į Maobit kalėjimą. Vaziuojant per Tiergarten automobilis sustojo delei sprogimo šėniaus. Oficeriai paprašė Dr. Liebknechtą išlpti ir buvo manoma paimti kitą automobilį ir vaziuoti kalėjimui. Belaukiant Dr. Liebknecht bandė pabėgti ir buvo nušautas kareivių, kurie tikėjosi to bandymo iš jo pusės.

Kada Dr. Liebknechtas areštuotas name jo giminės Manheimer gatvė vakar ryte, jis visai neprisipažino kuo esąs. Nuvedus jį į Eden viešbutį, jis buvo apjieskotas ir jo monograma "K. L." tapo rasta ant jo marškinų.

Dr. Liebknechtas suėmimas įvyko delei nugaros detektyvų pasikalbėjimo telefonu, kurame jis ir Rožė Luxemburg susitarsė susitikti namuose tulo Marcussan, Wilmsdorff priemiestyje. Policija sako, kad Marcussanų namas jau nuo senai buvo spartakų susirinkimo vieta.

Liebknechtas bandymas pabėgti buvo paskutine desperatiška pastanga įgyti laisvę žmogaus, kuris vos pereinio spalio apleidė kalėjimą. Kada jį vežęs automobilis sulužo, jis buvo persergėtas prieš koki nors

bandymą pabėgti. Vadovavęs oficerius paklausė Dr. Liebknechtą, kuriam bėgo kraujas iš žaizdos galvoj, padarytos lazda vieno narių minios, ar jis jaučiasi galįs nueiti keletą šimtų mylių iki sekamos gatvės, kur galima rasti kitą automobilį.

Dr. Liebknechtas atsakė, kad galįs ir visi nuėjo. Priėjus prie medžių grupės Dr. Liebknecht pastumėję arčiau buvusį prie jo kareivį ir puolė į Tiergarten krumus. Kareiviai paliepė jam sutoti. Jis neatkreipė atidomės ir jų reikalavimus ir keletas šuvių tapo paleista į jį.

Viena kulka užgavo jį kaklan, tiesiai tarp pečių ir jis beveik ant vietos mirė.

Valdžia šandie paskelbė, kad aplinkybės, prie kurių įvyko mirtis Dr. Liebknecht ir Rožės Luxemburg, bus iširta ir seks baudimas, jei pasirodys, kad sargybos kurios nors aukų neįspildė savo pareigų ar kuo nors prisidėjo prie tragedijos.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Jan. 18, 1919 as required by the act of Oct. 6, 1917

VOKIETIJA TURI UZMOKĖTI \$12,500,000,000 TALKININKAMS.

Atlyginimui už nuostolius Francijoj ir Belgijoj.

BERLINAS, sausio 17. — Pertrauka mušių tapo prailginta.

Sutartis prailginanti pertrauką tapo pasirašyta ketverge po piet valstybės sekretorius Mato Erzberger, atstovaujantis Vokietijai, sako žinia iš Treves.

Sulig vaikščiojančių žinių, valstybės sekretorius Erzberger pasakė valdžiai, kad maršal. Foch reikalavo iš Vokietijos \$12,500,000,000.

Iš tos sumos \$7,500,000,000 buvo atlyginimui vokiečių pildarytų nuostolių šiaurinėje Francijai ir Belgijai ir \$5,000,000,000 buvo už kitus nuostolius.

Kaipo gvarantiją užmokėjimo, talkininkai reikalavo kontrolių Vokietijos geležinkelių ir miškų.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Jan. 18, 1919 as required by the act of Oct. 6, 1917

PERTRAUKA MUŠIŲ PRAILGINTA VIENU MĖNESIU.

PARYZIUS, sausio 17. — Oficialiai šandie paskelbta, kad mušių pertrauka, su permainingais keliais svarbiais paragrafais, tapo prailginti vienu mėnesiu.

"Po konferencijos Treves tarp maršalo Foch ir vokiečių delegacijos, pertraukos sutar-

Užmušti Vokietijos Spartakų vadovai

Rosa Luxemburg

Dr. Karl Liebknecht.

tis tapo prailgintos vienus sėnėsiui," sako pranešimas.

"Sutartis apie agrikultūros medegas, Rusijos karės belaisvius, laivyno sąlygas ir sugrąžinimą medegų paimtų iš užimtų distriktų, tapo pasirašytos."

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Jan. 18, 1919 as required by the act of Oct. 6, 1917

FRANCIJA TURI PASILAIKYTI REINA

Sako maršalas Foch.

TREVES, sausio 15. — Maršalo Foch įsitikinimu yra, kad Reinas turi būti padarytas pertvara tarp Vokietijos ir Francijos. Jis išsireiškė tai aiškiai šandie, kada jis priėmė Amerkos laikraščių korespondentus. Maršalas čia yra sąryšys su susirinkimu apie prailginimą pertraukos mušių su Vokietija.

Maršalas Foch nurodė sunku mus, kurie tapo apgalėti ir pasakė, kad taika turi būti lygi kaimui pergalės. Vokietija dabar buvo sumušta, sakė jis, bet su savo turtais, ypač žmonėmis, atsišaukimas į palyginamai trumpą laiką yra galimas. Dabar reikia talkininkams iširti kaip išvengti tolimesnių užpuolimų.

Tiktai buvo ginčų apie streiko laiką. Vieni nurodinėjo, kad geriausia būtų paskelbus streiką Darbininkų šventė — gegužės 1 dieną, bet rytinių valstyų delegatai sakė, kad tarp rytinių valstyų darbininkų visuotinio streiko ideja dar nėra ganėtinai pribrendusi, todėl reikia atidėti streiką vėlesniam ai

liui — iki liepos 4 dienos, kad darbininkai galėtų geriau prie jo prisirengti. Nikas tam labai nesipriešino ir išrodo, kad streiko diena bus paskirta liepos 4 d., o iki to laiko, šale smarkiausios agitacijos ir organizavimo darbininkų prie to streiko, bus vartojami kiti rekomenduoti būdai kovai už paliausavimą Thomas J. Mooney ir Warren K. Billings.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Jan. 18, 1919 as required by the act of Oct. 6, 1917

NEPRIKLAUSOMIEJI SOCIALISTAI ATSIŠAUKA DĖTIES PRIE VALDŽIOS.

AMSTERDAM, sausio 16. — Pasak čia gautos iš Berlio žinios, tarybos centralinės kareivių ir darbininkų su nepriklausomaisiais socialistais ir social demokratais tikslu išdirbimo bendro socialistinio programo nedavė didelių pasekmių ir nepriklausomieji socialistai atsisakė prisidėti prie valdžios.

Reikalingas expertas lino typistas. Gera mokestis. Pastovus darbas. Atsišaukite greitai.

"NAUJIENOS"
1739 So. Halsted Street
Chicago, Ill.

DARBININKŲ KONGRESAS.

Svarsto apie kovą už paliausavimą Mooney.

Vakar darbininkų kongresas Chicagoj pradėjo svarstyti apie budus veikimo paliausavimui Thomas J. Mooney iš kalėjimo, kuriame jis yra palaidotu visam amžiui.

Paduota įvairių pasiūlymų, kuriuos rezoliucijų komisija sugrupavo. Ji pasiūlė tris žingsnius paliausavimui Mooney. Jais yra:

1. Atsišaukti į federalę valdžią paimti bylą iš California valstijos valdžios rankų, ar atsišaukti į Californijos legislatūrą, kad ji peržiūrėtų savo bausmių kodeksą, taip kad leidus Mooney atnaujinti bylą.

2. Propagandos kompanija, kad priverstų valdžią paliausuoti Mooney.

3. Visuotinas streikas. Paskutinis budas kovos (visuotinas streikas) iššaukė didžiausį pritarimą. Delegatai nurodinėjo, kad visi legalės kovos būdai išsemti ir nieko nebegalima veikti teismuose. Vienatiniu būdu belieka tik visuotinas streikas.

Tiktai buvo ginčų apie streiko laiką. Vieni nurodinėjo, kad geriausia būtų paskelbus streiką Darbininkų šventė — gegužės 1 dieną, bet rytinių valstyų delegatai sakė, kad tarp rytinių valstyų darbininkų visuotinio streiko ideja dar nėra ganėtinai pribrendusi, todėl reikia atidėti streiką vėlesniam ai

liui — iki liepos 4 dienos, kad darbininkai galėtų geriau prie jo prisirengti. Nikas tam labai nesipriešino ir išrodo, kad streiko diena bus paskirta liepos 4 d., o iki to laiko, šale smarkiausios agitacijos ir organizavimo darbininkų prie to streiko, bus vartojami kiti rekomenduoti būdai kovai už paliausavimą Thomas J. Mooney ir Warren K. Billings.

ORAS.

Giedra šandie ir ryto; nedidelė permaina temperaturoj. Saulė teka 7:14 v., leidžiasi 4:47 valandą.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Jan. 18, 1919 as required by the act of Oct. 6, 1917

REIKALAUJA AMNESTIJOS POLITINIAMS KALINIAMS

Taipgi ištraukimo Amerikos kairiuomenės iš Rusijos.

Darbininkų kongresas Chicagoje vakar priėmė rezoliuciją, reikalaujančią amnestijos (paliausavimo) visiems politiniams kaliniams ir tiems, "kurių sąžinė neleidžia jiems lieti žmonių kraują".

Antroji priimtoji rezoliucija reikalauja ištraukimo Amerikos kareivių iš Rusijos.

Rezoliucijos bus pasiųstos Prezidentui, kongresui ir Amerikos Darbo Federacijos konvencijai.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Jan. 18, 1919 as required by the act of Oct. 6, 1917

EBERTAS NEPASIRASYŠ PO "JIEGOS TAIKA"

AMSTERDAM, sausio 17. — Pasak žinios iš Berlio, Vokietijos premieras Ebertas grąsino rezignuoti, negu priimti atsakomybę už pasirašymą po "taika jiegos".

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Jan. 18, 1919 as required by the act of Oct. 6, 1917

CERNOGORAI SUSIREMĘ SU SERBAIS.

Ištiko smarkus mušis

PARYZIUS, sausio 17. — Pasak Černogorijos atstovų gautų oficialių žinių, mušis su dideliais iš abiejų pusių nuostoliais, ištiko, delei menomo serbų prievartavimo panaikinti Černogorijos nepriklausomobę. Sakoma, kad 20,000 černogorių dalyvavo sukilime prieš serbus.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Jan. 18, 1919 as required by the act of Oct. 6, 1917

POLITINIS NERAMUMAS VENGRIJOJ.

Prezidento grafo Karolyi pozicija nėra tvirta.

BERN, sausio 16. — Pasak čia gautų žinių, Vengrijoj yra didelis politinis neramumas ir pozicija grafo Karolyi, kaip respublikos prezidento yra toli nuo tvirtos. Socialistai yra labai veiklus ir reikalavo, kad vienas jų būtų paskirtas į svarbią vietą — vidaus reikalų ministrui kabinetui, kurį sudaro grafas Karolyi.

Budapešto policija areštavusi 3,000 nužiurimų ateivių ir paliepta juos išvaryti. Bolševikų vadovas Samueli taipgi esąs areštuotas.

STREIKAS PERU.

LIMA, Peru, sausio 17. — Visas veikimas ir prekyba apsisitojo Lima ir Gallao miestuose, Peru, iš priežasties ten kilusio streiko. Lima streikieriai nutarė streikuoti neapbružiuotą laiką. Gatvėkariai nevaigšto.

460 žmonių žuvo ant laivo

Leninas esąs atvykęs į Barceloną, Ispanijoj

460 ŽMONIŲ ŽUVO ANT LAIVO

Laivas užvažio ant minos ir paskendo.

RYMAS, sausio 17. — Kada frauncuzų laivas Chaouia užgavo miną Messina pertakoj, 460 iš 690 buvusių ant laivo pasažierių ir įgulos, žuvo.

Laivas plaukė iš Piraeus į Konstatinopolį ir paskendo už 4 mi nučių po užgavimui minos. Daudelis iš 230 išsigelbėjusiųjų yra sužeisti eksplozijos ir nuvežti į Messina ligonbutį. Chaouia pirmaiau buvo Koenigin Wilhelmin laivas.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Jan. 18, 1919 as required by the act of Oct. 6, 1917

RUSIJOS BOLŠEVIKAI VEL PRASO TAIKOS

Prižada talkininkams sustabdyti savo propagandą.

COPENHAGEN, sausio 17. — Pasak Social Demokratų, buvęs bolševikų ambasadorius Londone, Maxim Litvinov, pasiuntė notą prezidentui Wilsonui, užreikšiančią, kad Rusijos bolševikų valdžia yra pasirėngusi sustabdyti savo pasaulinę propagandą, jei talkininkai sutiks stoti su ja į taikos tarybas.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Jan. 18, 1919 as required by the act of Oct. 6, 1917

KONTR REVOLIUCIJA KILUS PETROGRADE.

HELSINGFORS, sausio 17. — Pasak žinių iš Revelio, Petrograde kilusi kontr revoliucija ir bolševikai pradėjo visuotinę skubų pasitraukimą rytų link iš Estonijos.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Jan. 18, 1919 as required by the act of Oct. 6, 1917

LENINAS ESĄS ISPANIJOJ.

Išlipęs Barcelonoj.

MADRID, Ispanija, sausio 17. — Pasak vietos laikraščių, Rusijos bolševikų premieras Nikolai Lenin yra tarp rusų, kurie visomis dienomis išlipa Barcelonoj.

SUSPENDAVO KONSTITUCINES GVARANTIJAS BARCELONOJ.

LONDONAS, sausio 17. — Pasak gautos iš Madrido žinios, Ispanijos valdžia išleido dekretą, kurio suspenduojama konstitucinės gvarantijos Barcelonos provincijoj.

(Suspendavimas konstitucinių gvarantijų reiskia pavedimą viso valdymo į kariuomenės rankas — kuoplačiaus karės stovį. Barcelonos provincija yra Katalonijoj, kur yra didelis judėjimas už pilną tos šalies dalies autonomiją. Barcelona buvo centru to judėjimo ir iš ten buvo vedama smarki agitacija už Katalonijos autonomiją. Valdžia buvo benusileidžianti ir sutiko paduoti reikalavimus Katalonijos parlamentario komiteto. Buvo tikimasi, kad Ispanijos parlamentas, kada susirinks sausio 20 d. priims reikalavimus, nes Ispanijos politinių vadovų komisija pritarė Katalonijos autonomijai. Matyt valdžia prisibijo sukilimo Barcelonoj, jei Katalonijai nebūsiu duota autonomijos ir griebsi kraštutinių priemonių, kad užbėgtų tam sukilimui už akių).

MADRID, sausio 17. — Premieras Ramanones po susirinkimui Ispanijos kabineto pasakė laikraščių korespondentams, kad jis nebus nustebintas niekuo, kas gali atsitikti Barcelonoj. Kabinetas svarstė situaciją Barcelonoj, kuri yra labai rusti.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Jan. 18, 1919 as required by the act of Oct. 6, 1917

TAIKOS DURIS DALINAI ATDAROS PRESAI.

Išleis rašytojus į visus, apart slapto posėdžių.

PARYZIUS, sausio 17. — Taikos konferencija šianakt padarė savo pirmą nusileidimą viešajai nuomonei dalyke viešumo. Penkios didžiosios valstybės po apšvarstymui presos reikalavimų, kad užraktas būtų nuimtas, nutarė atidaryti duris kelioms coliams. Jos nutarė išleisti presos atstovus "pasitikti pilną konferenciją, bet prie reikalingų atsitikimų posėdžiai gali būti laikomi kameroj."

Kitais žodžiais sakant, korespondentai gali ten būti del kalbų, bet kada prieina tikrasis dalykas, konferencija gali pradėti slapto posėdį ir korespondentai turi išsinešinti. Skaičius presos atstovų, kurie bus įleisti, nenutarta, bet delegatai kalba apie 15, duodant po 3 keturioms didžiosioms valstībėm ir 3 kitoms valstybėms. Atidarant ryto ryto posėdžius kongresas galbut išleis visus presos atstovus. Delegatai nuspręs tai ryto.

Bėgyje pastarųjų 24 valandų Chicagoje 24 žmonės mirė nuo influencos ir 11 nuo plaučių uždegimo.

GRAŽIAUSIAS Koncertas

Rengia L. S. S. 234-oji Kuopa
Nedėlio, Sausio-Jan. 19, 1919
Pulaskio Svetainėje
1709-15 So. Ashland Ave.

P. L. Laurinavičius

Šitas koncertas bus gražiausias, nes jame dalyvaus gabiausias sceniškos spėkos: P. Stogis solo ir trio, P. L. Laurinavičius, dr. gė Stilsonienė, Mrs. Van Hoesen, profesorė Hinshaw Konservatorijos, p. Rastowcew, dr. gė Kukutienė ir kiti.

Taipgi statoma vieno veiksmo vaizdėlis: "Pabėgėlis iš Sibirijos"

Veikiančios ypatos: Tabas — pabėgėlis J. Rostowcew, Marė — jo žmona A. Z. K. Todel tikimės, kad šiuo koncertu bus visi užganėdinti. Tai gi kviečiame skaitlingai atsilankyti.

Po programo linksmi šokiai prie geros muzikos. Kviečia visus KOMITETAS.

MILŽINIŠKAS METINIS

BALIUS

JAUNŲ LIETUVIŲ AM. TAUTIŠKO KLIUBO

Atsibus Nedėlioje

Sausio-January 19, 1919

M. Meldažio Svetainėje

2242 W. 23rd Place

Pradžią 6 val. vakare.

Inžanga 35 centai

Jaunų Lietuvių Amerikoje Tautiškas Kluobas visada surengia gražius vakarus, taigi ir dabar deda visas savo spėkas, kad surengs dar gražesnį, kaip kadaise buvo. Tai bus didžiausias šokių vakaras. Prasidės šešiose vakaro ir trauksis iki vėlomos nakties prie geriausios muzikos, kuri grieš naujausios ir seniausios mados šokius, ir priegiam bus visokių žaisnių. Taigi prašom, gerbiama visuomenė, atsilankyti koskaitlingiausiai ir neapleisti tos progos, nes paskui galėsitės. Visus be skirtumo kviečia KOMITETAS

WLADEK ZBYSZKO

WLADEK ZBYSZKO

Nedėlios vakare sausio 19-tą, pradžią 8-15 val. vakare. Jaskalskio svet. 4833-35, So. Throop St. Wladek Zbyszko su John Gelstoriu, Peter Katauski su Geo. Greger. Panedėlio vakare, Sausio 20-tą Wladek Zbyszko risis su Christ Hasen, didelis švedas. Tikėtai į visas ristyntes 50c, \$1.00, \$1.50. Karės teksai lupi buti mokami už visus tiketus.

Pastaba. Per statytojų klaidą p. Frank Juskos paveikslas įdėta į vietą Ačio ant didžiųjų posterių. Taip kad p. Ačas risis su p. Zbyszko, ne su p. Juska. P. Juska prisizadėjo buti ristyntėse kaip žiurėtoja.

PIRMA NEGU PIRKSI, GAUK MUSU KAINAS
ant Durg, Lentų, Rėmų ir Stogams Popiero
SPECIALIAI: Malera matojovimui stubų išvidaus, po \$1.19 už gal.
CARR BROS. WRECKING CO.
3003-3023 S. Halsted St. Chicago, Ill.

Zemaitė.

KRUVELIS

(Tąsa)

Sykį parvažiavo truputį įkaušęs ir kažiko piktas. Žinoma, kaip be pietų, o čia vakarienė dar nekaista. Janikė per dieną apie gyvulius, žygius — truputį suvėlavo; o šeiminkė, prasikėpusi kiaušiniene, bebrėkstant užkandusi, jau tvarsėsi lovoje. Pasidairęs Petras po vidų, nenu rimdamas apmaudu ėmė ištiesyti jau barties.

— Ar žinai ką, Marce? kentėjęs, aš kentėjęs, pagalauis imsiu tave perti! Argi tu negali bent kokio darbo nusitverti? Nenori namie dirbti, važiuok saimdyti: bent aš negaišiu. Dabar iš tavęs kaip iš ožio tekio: nė taukų, nė plaukų. Per kiaušias dienas naktis tikėti, ar tai gražu? Po biesais, kad butum kiaušė, papjauti galėtum. Dabar tik mano uki bjaurioji. Nė šeimynos negalima gauti!

— Samdykis mergas. — didžiau jūžes šaukė: — žiurėkis! Man mergos nepriklauso. Kodel motinėle pati susisamdydavo? Jei nesamdysi — viena dirbsi! Pamatysime, kiek tu begulėsi kaip Janikė išeis?

— Papusk į nosį sau ir savo Janikei! — Marce pusbalsiu barmėjo. — Kaip ikišiol be manęs samdei, taip gali ir dabar. Man čia rupi, kad negauni! Lisk sau į nosį.

— Matyti, nieko neįveiksiu, — tęsė Petras. — Parsivesiu ryto savo tėvą, tegul jis pamato, kas tras čia mudviejų kaltas ir kaip tu dirbi. Tuomet iškasys tau nugarą!

Po vakarienės, rymodamas sau vienas Petras dūmojo:

— Kiek man nuostolio, kiek sugaišties! Nieko nebepadirbu... Klebonas, nebesulaukęs, nusipirko šlakikės: šmikšt man penkios dešimtys!... Vieną ir paskutinį šimtėlį gavau algoms išlaidyti. Visuomet algas iš šalies uždirbau. Motinėle, motinėle! Nebetekau tavęs — viskas čia niekais. Kad bent bartys, pūšniais... Sakęs jai, ar ne, vis tiek. Murnės tik po nosies — nežinau ko trykusi. Susineršusi, susiraukusi, nė su žmogum dorai nepašnekės. Rodos, nė niekas guodžiasi nė šneka, o po žmones kaip į varpą muša. Ką tik nepašnekėsi, tuoj ir spigins: "Tavo pati nieko nedirba, viena ėda... šeimynai juoda putra, mergomis visi darbai..." Na, na, bene prasimokys pasilikusi viena. Pamatysiu toliau.

Rytmečiu pabudęs Petras gaidykste net nustebo. Jo pati taip anksti jau atsikėlus, abidvi su Janike, besikubančios aplink pusrytį. Pašokęs ir jis kaip švinta išėjo prie gyvulių. Nespėjo apsišerti kaip Kapstienė prisistatė. Kaipgi nepaleis liežuvi ant Petro, kaip neužniks barties:

— Tu bedušninke, svietoedy! Susprogai išlupęs iš mūsų tokius pinigų, susprogai, suėdei mergaitę! Užvarinėji, užveisi darbo! Pagaliau mergomis apleidai! Kam ėmei? Ko lindai prie mūsų, kad savo namie turėjai?! Naudos tau tik reikėjo! (Bus daugiau)

Tel. Drover 6369

P. CONRAD

Fotografijas, Mės traukiam, paveikslus dienomis ir vakarais. Jaunavedžiams duodame kuopu kiaušias dovanas. Darba atliekam gerai ir pigiai. 3130 S. Halsted St., sale Mildos teatro.

Dykai \$300 Dovanų ant šio Maskinio Baliaus

kurį rengia

Lietuvių Baltos Rožės
Pašelpinis Kliubas

Sub., Sausio 18, 1919

M. Meldažio Svet.

2242 W. 23rd Place.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., Jan. 18, 1919 as required by the act of Oct. 6, 1917

Kiek ir kokias taksas moka nepiliečiai.

Ištraukos iš įstatymo apie ieigų taksas.

(Valdiškas pranešimas)

Ineigų taksoms įstatymas reikalauja, kad darbdaviai užlaikytų du nuosimėiu (procentų) visų ineigų už 1918 metus nuo samdinių (darbininkų), kurie nėra piliečiai ir nemano šioj šaly gyventi. Kiekvienas asmuo, kuris laikinai šioj šalyj gyvena, incina į tą gyventojų rušį.

Kiekvienas asmuo, kuriam reikia mokėti taksas nuo ineigų ir kuris nepriduoda savo apskaitliavimo iki kovo 1 dienai kiekvienų metų, užsitraukia baudos 50% nuo sumos, taksoms priklausančios. Tikrenybėje bauda negali būti mažesnė, kaip \$20.00 ir nedidesnė, kaip \$1,000.00. Kiekvienas asmuo, kuris sudeda melagingą apskaitliavimą, užsitraukia baudos \$2,000.00 ir vienus metus kalėjimo.

Svetimšaliai, kurie neišreiškė noro šioj šaly apsigyventi, turi užsimokėti 1% nuo visų savo ineigų už 1913 metus, pradedant kovo 1 d., už visus 1914-1915 metus, ir 2% už 1917-1918 metus.

To bus reikalaujama kiekvienais metais, kol įstatymas nebus pakeistas.

Priręngkite savo ineigų apskaitliavimą taksų kolektoirui, kuris atsilankys, t. y. pasakyk savo uždarbius kiekvienais metais nuo 1913 metų, taipgi kur dirbai visu tuo laikotarpiu.

Lietuvos Laisvės Fondas.

(Prie kiekvienos progos: susirinkimuose, pramogų vakaruose, balioose, teatrųose — rinkite aukų Lietuvos Laisvės Fondui ir siųskite jas to Fondo kasieriui šiuo adresu: Mr. K. Gugis, 3323 S. Halsted St., Chicago, Ill.)

Lietuvos Laisvės Fondas.
Chicago — Jaunų Lietuvių Kluobas auktojo per Jūozapą Vebauską ..... \$25.
Phoenixville, Pa. — Pr. Butkus \$5.00
Foxcroft, Me. — Geo. Tumasa \$1.00
Chicago. — L. S. S. 81 kuopa, per J. Ascią \$5.00
Westville, Ill. — Per Kl. Jurgelionio prakalbas, sausio 5, per St. Konstanting \$2.00
K. Gugis, Išd.

Redakcijos Atsakymai

Ten Buveilam, Rockforde. — Ką galėjome, suvartojo.

JOSEPH C. WOLON

LIETUVIS ADVOKATAS
29 S. La Salle St.
Telephone Central 6390
Vakarais
2911 W. 22nd Street
Telephone Central 6990

Liberty Bondsus

dali išmokėta, bondsus ir war savings stamps nupirka už cash Emel and Co., 740 W. Madison st., kampas st. kampas W. Halsted st. Room 232, 2ras augštas, virš Famous Clothing Store, atdara vakarais iki 8 val. Nedėlionis nuo 10 iki 1.

BIRUTES KONCERTAS

NEDĖLIOJE

Sausio-Jan. 19tą d., 1919

Bohemian-Slovak-American Hall

1440 West 13th Street

Vadovauja p. St. Šimkus. Pradžią lygiai 8 val.

"Birutė" rengia didelį, gražų koncertą. Programas bus labai įvairus ir jį išpildys geriausias lietuvių muzikalės spėkos. Bus duetai, kvartetai, trio, solo, "Birutės" vyrų choras ir "B." moterų choras. Taipgi Birutės mūsos choras padidins daug naujų, da negirdėtų dainų.

Todel visi, kurie norite išgirsti gražių naujų dainų ir pasišokti prie geros muzikos ir gražioje svetainėje — atsilankykite į šį "Birutės" koncertą. Muzika p. P. V. Sarpaliaus. Kviečia "Birutė"

Meldžiame visos lietuvių jaunomenės nepraleisti šio vakaro; atsilankyti ir paimti viršminėtą dovaną (prize) ir prieto puikiai pasilinksminoti puikioje svetainėje prie puikios muzikės. Abelnai, tokio vakaro greit nesulauksite. Su pagarba varde L.B.Z.P.K. KOMITETAS.

Vakaras Su Programu

RENGIAMAS

RUBSIUVIŲ UNIJOJOS

A. C. W. of A. Skyriaus 269

Ned., Sausio 19 d., 1919

Pradžią 5 valandą po pietų

ATLAS SVET.

1436—40 Emma gat., netoli Milwaukee Ave.

Inžanga 25c su Karės Texas

Sis vakaras yra rengiamas su įvairiais pamarginimais, dainomis ir kitokiais užimamais dalykais. Kiekvienas kuris atsilankys gales smagiai laiką praleisti.

Kviečia rengimo Komitetas,

269 SKIRIAUS.

DR. VIRG. NARBUTT

Physician & Surgeon

Office: valandos 2-4 ir 7-9 po pietų.

3001 West 22nd Street

Tel. Lawndale 660

Gyvenimas: 2111 Marshall Bly.

Tel. Rockwell 1681

J. Grušo Orkestra

Geriausia orkestra Chicagoje ir jos apylinkėse.

3147 S. Halsted St., Chicago

Tel. Drover 8674

ORKESTRA--BENA

Parupina visokiems reikalams

J. BALAKAS

1414 So. 49th Court

Cicero, Ill.

Tel. Cicero 2316

JUS GALETE IŠAUGITI PLAUKUS

Pasekmingas, mokslas gydymas dykai del vyrų ir moteriu. Ar silks jums plaukai? Ar pražle jusu plaukai nuo metu? Ar užkresti kokias nors sveikumas ir limpani jie? Ar randas plaukotes, niezas odos galvos? Ar plinkai bei pradėd plikyti? Ar konkia kas iš kaskėliau pasakyti ilgu, ta, tai stendės augti? Ar užkresti kokias nors sveikumas ir limpani jie? Ar konkia kas iš kaskėliau pasakyti ilgu, ta, tai stendės augti? Ar užkresti kokias nors sveikumas ir limpani jie?

Prieš gydymą. Ar konkia kas iš kaskėliau pasakyti ilgu, ta, tai stendės augti? Ar užkresti kokias nors sveikumas ir limpani jie? Ar konkia kas iš kaskėliau pasakyti ilgu, ta, tai stendės augti? Ar užkresti kokias nors sveikumas ir limpani jie?

Parasita europos garsingo specialisto, kuriuo randas įvairios žilios:

Gražybė plauku, — su deklmas plauko ir odos galvos. Priešais silnikimo plauku ir žilumas — kaip užlaikyti sveikatą ir išauginti plaukus — ir kaip tai į pėnkius savitis turet grazius plaukus. 2111 plaukai — Barza — ir deklmas vones nuo užganėdintu kiliu.

Ketvirtoje savaitė. GYDYMAS DYKAI. Mes galime perikrenti kiekvieną, kad gyduoles CALVACUR, sualko silnikimą plauku prašalina plaukus ir augina grazius plaukus. 2111 plaukai arba kruosus markams prielubus styku su jusu antrašu. Mes išsluome kiekvienam dolone deklmas CALVACUR. "Teisybe Apie Plaukus." Išplaukėte deklmas atspustu kuponą ir elusketė šlaiden.

Šeštoje savaitė. UNION LABORATORY, Box 431, Union, N. Y.

Šiūdu 1 dedamas 10 centu del apmokėjimo katu peristudinė, melsla Belssti man tojus jusu doleline deklmas CALVACUR. N. 1 ir knyguite "Teisybe Apie Plaukus." (Pagalukete gyliku kuponą su jusu antrašu)

Viešos Tarptautiškos Prkalbos

SU PUIKIU PROGRAMU

Pagerbimui žuvusių Darbininkų kruvine

Nedėdienyje 9-tą Sausio Petrograde

Rengia suvienytomis spėkomis LSS. VIII Centralinis komitetas, Rusų socialistų 5-ta kuopa ir Lenkų socialistų propagandos biuras

Nedėlioje, Sausio 19 diena

2-rą valandą po piet

Columbia svetainėje, kampas Paulina ir 48ta gatvė

Bus geri kalbėtojai Lietuvių, Rusų ir Lenkų kalbose

Visi darbininkai kviečiami atsilankyti ir išgirsti kalbėtojus aiškinant darbininkų reikalus

Inžang Dykai Kviečia Komitetas

STAR & GARTER

MADISON PIRIE HALSTED STREET

--- BURLESQUE ---

WONDER SHOW

kasdien: 2:15—8:15

Kainos 25c. iki 75c.

Lietuviška Užeiga The New Southern Hotel

LEOPOLD K. PROLOGOWSKI, SAVININKAS
Michigan Boulevard and 13th Street Chicago, Ill.

The New Southern Hotel

L. C. PRANZ, Mgr. and Prop.
Michigan Boulevard ir 13-ta gatvė, Chicago, Ill.
Vienas blokas tolimo nuo Terminal Station ir Michigan Central R. R. ir taip pat galima privažuoti nuo visų geležkelių stočių Chicagoje gatvėkariais tiesiai iki Hotelio

Didžiausias Hotelis Chicagoje

Pamėginkite THE NEW SOUTHERN ir jums labiau patiks negu visi kiti. Parankus, ramus ir mandagus patarnavimas. Čia galima susikalbėti lietuviškai su kiekvienu patarnautoju.

EUROPEISKAS PIENAS

Vienai ypatai	.....	\$1.00 ir \$1.50
Dviem ypatom	.....	\$2.00 ir \$2.50
Kambariai su atskira maudyne		
Vienai ypatai	.....	\$1.50 iki \$3.00
Dviem ypatom	.....	\$2.50 iki \$5.00

Ten yra 300 kambarių, 200 iš jų su maudyne, visi aprūpinti tyru šaltu vandeniu.

Hoffman'o Mokykla

HOFFMAN'O PRIRENGIAMOJI MOKYKLA mokina jus skaityti, rašyti ir angliskai kalbėti ir labai trumpą laiką. Ateikite į mūsų mokyklą ir pasikalbėkite su mūsų lietuviškais mokiniais, kurie yra mūsų augštesnėje mokykloje prisirengimui į kolegiją ir universitetą. Mūsų mokytojai yra draugiški. Mūsų mokėstis už mokymą yra nebrangi. Pradėkite DABAR.

1537 North Robey Street (Arti Milwaukee Ave.)

Bridgeport Painting & Hardware Company

(Not Inc.)
Painting, Decorating, Paper Hanging, Calcimining and Graining
Paints, Oils, Varnishes, Brushes, Catimine, Wall Paper
Glass, hardware etc.
Mes patarnaujame visose dalyse miesto.
3149 So. Halsted Street, Telephone Yards 7282

Teismas Nusprende \$12,500.00

Augštesniojo teismo posėdininkai pas teisėją Hugo Pam išnešė nuosprendį prieš Illinois Central geležkelio kompaniją sumoje \$12,500.00 naudon Valerijos Vaisvilienės, 837 West 33rd place, kaip paveldėtojos turto po savam mirusiam vyrui Kazimieriui Vaisvilui, kuris tapo užmuštas rugpj. 1 d., 1914 m. jam bedirbant minėtai kompanijai vagonų antspaudžiuoju fosijos važbastoty ties So. Water St., Chicagoje. Jis buvo pagautas tarp dviejų vagonų, vagoną varinėjams garvežių trenkus į traukinį, kuomet jis buvo prie savo darbo.

Sausio 30 d., 1917 m. teisėjas McKinley toj pačioj byloj išdavė nuosprendimą nt \$3500. Tai buvo pagal sutartiną padarytą su geležkelio kompanija kitų "advokatų", kurie sakėsi atstovaujant p-nią Vaisvilienę tųjų laikų. Bet tai buvo be našlės sutikimo ir jos žinios. Našlė sužinojo apie šitą nusprendimą, pasamde kaip savo advokatus David K. Tone ir Frank A. Rockhold, 10 South La-Salle Street ir šitie advokatai minėtą nusprendimą \$3500 atmetė.

Nagrinėjimas šitos bylos per paskutines penkis dienas pasibaigė šiandien teisėjo Hugo Pam nusprendimu priteisiant \$12,500.00. P-nios Vaisvilienės advokatai pp. Tone ir Rockhold yra labai pasėmėginę vedime bylą už asmeninius sužeidimus su geležinkelio kompanijomis ir didelėmis korporacijomis ir yra išlaimę didelės sumos panašiose bylose lietuviams, lenkams ir kitokių tautų žmonėms. P-nas Rockhold kadaise yra buvęs rusų vice konsulu Chicagoje ir tokiu būdu sužinojo apie daugybę rusų ir kitų Europos tautų.

P-nas Adolfas Petrolewicz, 5004 Addison St., Chicago, gelbėjo pp. Tone ir Rockhold'ui susekti dalykus susirūšiančius su Vaisvilienės byla ir buvo perkaltas tarp liudininkų ir advokatų. Jis buvo atsidavęs tyrinėjimui šioi panašij bylų per kelis metus. Jo tyrinėjimas pagelbėjo surasti davus, parodančius faktus, reikalingus išlaimėjimui šitos bylos.

Donora, Pa.

Naujienu num. 3-čiam 8. m. pastebėjau korespondenciją iš Donora, Pa., parašu "Donorietis". Butų gera, kad p. "Donorietis" ir dažniau rašinėty, bet tik tiesą, o ne melus.

"Donorietis" rašo, kad "V. B. buvęs klerikalų agitatorius, o paskui pristojęs prie tautininkų." Čia aš "Donorietis" pasakysiu, kad aš niekad neesu buvęs pokių klerikalų tarnu. Tiesa, priglėjau metai suvirs laikui atgal prie Lietuvių Socialistų Sąjungos 8-tos kuopos, iš kurios turėjau pasitraukti dėl "kairiųjų" užsivarinėjimų. Bet LSS. tai nėra jokia klerikalų draugija. O gal "Donorietis" mano atbulai?

Toliaus "Don." rašo: "tautininkų agitatorius ima agituo: šv. Jurgio dr. aukojio tiek ir tiek; šv. Petro ir Povilo tiek ir tiek". Iš "Don." pasakymo aišku, kad jis rašydamas korespondenciją turbut sapnavo. Juk minėtai vardais draugysčių visai nesiranda ne tik Donoroj, bet ir apilinkėj! Lietuvių Ukėsų Klubo susirinkime aš padaviau įnešimą paaukauti kiek nors Liet. Neprig. Fondui. Išgirdę tokių mano įnešimą mūsų "kairieji" bolševikuojantys vyrukai pakėlė lermą, kad, girdi, nereikia duoti nei vieno cento Lietuvos reikalams. Matydami, kad visas susirinkimas pritarė paaukauti, tie "kairieji" atsiminė ir Lietuvos Laisvės Fondą, bet jau buvo per vėlu: nubalsuota paskirti \$100.00 Liet. Neprig. Fondan. Bet ar išties tiems "kairiemsiems" rūpėjo Lietuvos Laisvės Fondas? Ar jie galvojo apie jį? Kaip jie rūpinosi Lietuvos Laisvės Fondu galima suprasti iš šito ve pavyzdžio: 7 d. gruodžio, t.y. dieną prieš Lietuvių Ukėsų Klubo susirinkimą, jie surengė prakalbą (arba "proklamaciją"), kaip buvo apgarsinimus pažymėta) ir pasikvietė į kalbėtojus... įspėkite ką? Nug, vietos lietuviams gerai žinoma lenkininką V. Puką, aa. "Svyturio" redaktorių! Išdėrgę, tuos, kurie tik renka aukas Lietuvos reikalams, rinkėjus išvadino net ir agitavo, kad niekas neduotų nei vienam fondui. Ir dar ant rytojaus jie atsiminė Lietuvos Laisvės Fondą... Matyti, jie turi trumpą atmintį. O gal ir pas juos taip kaip Biblijoj: lai nežino kairėji, ką daro desinėji...

V. P. Banionis,
L. Uk. Klubo Rašt.

Rochester, N. Y.

Iš LSS. 7-tos kp. veikimo.

Iš visų kuopų ir draugijų, kurios randas Rochesterį, savo veikimu darbininkų dirvoj užima pirmą vietą LSS 7 kuopa. Apie minėtos kuopos veikimą liudija tos kuopos valdybos metinis raportas, kuris parodo, kad per praėjusius 18 mėtus buvo surengta 11 diskusijų, 7 prakalbos, 5 baliai, 2 prelekcijos ir 2 apvaikšėjimai. Be to, kuopos literatūros agentas pra nešė, kad jis pardavęs daug knygų ir užrašęs daug laikraščių. Pinigų apyvarta siekė daugiau kaip penkis šimtus dolerių. Iš tos sumos daug paaukauta politikiems, spaudos ir kitokiems darbininkiškiems reikalams. Dabar randas kuopos ižde suviršum 100 dol. Narių skaičius siekia virš 60, ir vis daugiau rašosi.

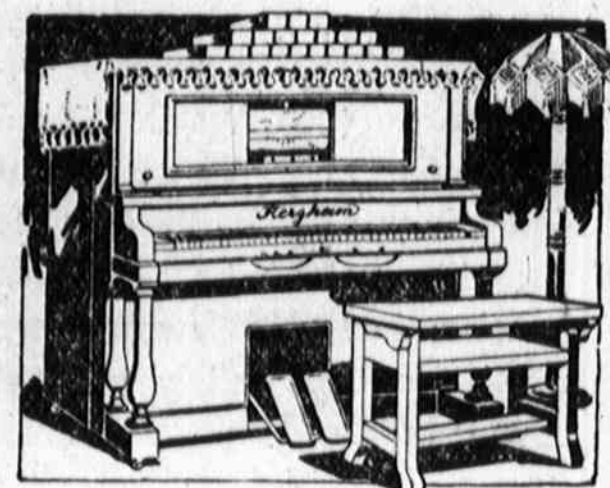
Kuopa rengia kas nedėdienio vakaras diskusijas (jei neesti diskusijų, tai esti prakalbos). Buvo taipjau diskusijos klausimu: "Ar reikalingas dabartinis

18 Player Pianų Suveluota SUTAUPYTI \$135

18 Player Pianų — pirkty čia prieš Kalėdas — buvo suveluota nepaprastu prieš šventes traukinį užėmimu ir buvo gauta dabartinis laikas. Prieš Kalėdas šie puikius instrumentai būtų parduoti po \$500. Dabar, rečiau negu juos sugrąžino atgal, išdėrbėj paskyrė mums didelį nupigimą, delfo mes galime pasiulyti šiuos puikius player pianus — naujus ir iš visų atžvilgių gerus — už didelį sutaupymą \$135.

Kiekvienas šių puikių \$500 instrumentų bus parduota taip ilgai kiek užteks iš 18 už nepaprastai specialę kainą

\$365

West Side Nanyas Cable Nelson Pianų ir Player Pianų

Pagarsėjęs Kerzhheim Pianos—Specialiai \$175

Jūsų senas pianas arba kalbama mašina bus paimta mainais ir bus padaroma gera sutartis.

KLEIN BROS

PIANO STORE
2027-29 South Halsted St.

Atdara Su. batos vakarais iki 9:15. Kitais vakarais atdara pagal sutartį.

Prieš mūsų departamentinę krautuve.

NEPADARYKITE KLAIDOS Ateidami į mūsų sankrovą atmintite tikrą vardą ir vietą.

Citizens State Bank

Melrose Park, Ill.

Mokame 3% už padėtus pinigus.

Dėkite pinigus į

Tvirta Vietinį Taupymui Banka

Šis bankas yra po valstijos priežiūra
BANKAS SU LAIKRODŽIU

VIENATINIS REGISTRUOTAS RUSAS APIEIKORIUS ANT BRIDGEPORTO VYRAMS IR SUAUGIMIEMS

Aktiniai sukau rėmusio nuo \$3.00 ir augėdau. Sidabro rėmusio nuo \$1.00 ir augėdau. Priekime aktinius uždėty. Atminkit: Galvos sėpėjimas, nervikumas, akių skaudėjimas, uvelikimas ir t. t. yra valaisie įvairių ligų, kurios gali būti prašalintos gerų aktinių priemonių. Ištyrimas uždėty, jei perit ar skauda akis. Jei jos raudonos, jei galva sops, jei blogai matai, jei akis silpsta, netekis ligau, o įlektok pagelbos aptiekti, kur kiekvienam priklaikoms aktiniai uždėty. Atmink, kad mes kolan svarantuojam aktinius ir kiekvienam gerai priimkam.

Jei jus sargate ir reikalaujate patarimo arba vaistų, atėikit pas mane. Aš buvau aptiekiorius Rusijoj virš 10 metų, Amerikoj 15 metų. Aš duodu patarimus DYKAI, Galia padaryti bile kokius rusikius vaistus. Aš rekomenduotu tik GERUS daktarus. Aš esu draugas žmonij. S. M. MESIROFF, 3149 SO. MORGAN ST., CHICAGO, ILL.

darbininkų suvažiavimas, kuri šaukia A. L. D. Taryba? Pasirodė, kad Rochesterio socialistai nepritaria suvažiavimui dėl dviejų priežasčių. Viena, kad tą darbininkų suvažiavimą proponuoja šaukt tokios ypotos (suvažiavimą proponavo ne "tokios ypotos", o Amerikos Lietuvių Darbininkų Taryba! — Red.), kurios yra praradę socialistinę garbę (tu matyk! — Red.) ir eina išvien su...menševikais, Scheidemannais ir su visų šalių buržuazija (Rochesterio "socialistai", matyt, įsitikėję visu tuo, ką Geležėlių tipo "agitatoriai" pliauškia. — Red.); antra, kad panašus suvažiavimas dabartinis laikui negalimas, nes uždrausta viešai kalbėti apie politikos klausimus (nedaug ir čia tiesos: Amerikos darbininkai — žinoma, ne lietuviai — ir "dabartinis laikas" laiko suvažiavimus po suvažiavimų ir kalba apie visokių politikos klausimus —dagi apie bolševikiškiausius klausimus — kiek tinkami. — Red.).

Toks yra vietinės socialistų kuopos veikimas ir klesinis susipratimas. Reiškia, užgirtinas (visai nepavydėtinas. — Red.).

Sausio 12, LSS 7 kuopa surengė d. M. Duseikai prakalbą.

Kalbėjo apie "Lietuvos padėjimą nuo 11-to šimtmečio iki šių dienų" dviem atvejais. Pertraukoj drg. Millerienė deklamavo. Drg. M. Duseika smarkiai pasmerkė tautininkų ir klerikalų diplomatus, kurie dirba Lietuvos pragaiščiai. Ant drg. M. Duseikos klerikališki-tautiški smalviriai padarė vėl vienapaskėsimą, o tai išmesti jį iš A.G. W. of A. unijos ir organizatoriaus vietos. Tie žmonės surinko parašų visai neunijistų ir parodė, kad jie nori M. Duseikos išmetimo. Bet tas dalykas tapo atidėtas iki sekamam susirinkimui. Reikia tikėtis, kad kriaunčiai unijistai tiek bus protingi, kad jie nepadarys tokio darbo. Tie atžagareiviai ant d. M. Duseikos yra įtužę dėl to, kad jis neina su jais, bet su susipratusiais darbininkais.

Darbai Rochesterį visai sumazėję, bedarbių daug, darbas už pinigus perkamas, nes kitaip sunku gauti.

Subatos vakare, 18 d. sausio rengia vėl prakalbą LSS. 7 kp. Kalbės J. Jukelis iš New Yorko.

(Kad nereikėtų daryti vertimo, ką-ne-ką turėjome išleisti iš korespondencijos. — Red.).

—M. Vievėsis.

APIE KĄ JIE SKAITO?

Tiedu jauni lietuviai tarnaujanti ant geležkelių skaito apie tai, kad daugumoje atsitikimų užnuodijimas ir uždegimas kraujo pasidaro nuo pagedimo skilvio ir netyro kraujo, kas grėsia sveikatai viso organizmo. Tą pažinti galima tuomi,

kad pagenda valgio virškinimas; nėra apetito, gėlimas skilvyje, skaudėjimas galvoje, spaudimas po širdžia ir nesmagūs puškai ant veido ir viso kūno.

Tukstančiai žmonių gali prirodyti, jog jų normališka sveikata ir geras skilvio virimas pasidėkojant naudojimui garsių saldinių PARTOLA, kurie valo kraują ir skilvj.

Visai lietuvių kolonijai Amerikoje gerai žinoma, kad gydytojas formoj saldinių Partola yra geriausiu draugu vyrų, moterų ir vaikų. Kiekviename lietuvių name turi rasti Partola.

Partola rekomenduojama ir parduoda didelėse dėžėse prekiaujančiose vienoj dolerį kiekviena, kuri užteks palaikymui Jūsų šeimynos sveikatos laike mėnesių. Užsisakykit šiandien.

(58) New York, N.Y. Dept. L1.

DYKAI

Gražią ir naudingą dovaną mes siunčiame su kiekvienu užsakymu ant Partola

APTEKA PARTOSA

160 Second Avenue

Mokinkis Angliškai Namie

LENGVA IŠMOKTI

PILNAS KORESPONDENCIJINIS KURSAS
PATAIŠOME VISAS UZDOTIS.

30 Lekcijų buvo \$10 Dabar \$2

JEIGU LEKCIJA NEPATIKS, GRAŽINSME JUS PINIGUS

Nėra geresnio būdo už šį kursą išmokyti angliskai kalbėti, skaityti ir rašyti. Jis yra lengviausias, greičiausias ir tikriausias būdas išmokyti vi anglų kalbą namie. Kiekvieną lekciją šio kurso kalba apie atskirus dalykus taip suprantamai ir pertikrinančiu būdu, kad mokinytis netik gali, bet turi viską atsiminti. Jos persto dalykus taip aiškiai ir praktiškai, kad interesingumas kiekvienos eilutės, kiekvieno žodžio spaudžiai ir mo kinio mintį su tokia spēka, kad jis nekeliu akių nuo lekcijos, kolli visko neįmoka. Ištarimas angliskų žodžių ir vertimas lietuviškon kaibon taipgi yra praktiškas.

Šis kursas susideda iš 30 gražiai atspausdintų ant geros popieros lekcijų. Pirmą lekciją susideda iš 8 didelių puslapių — visos kitos iš 4 didelių puslapių. Ant galo kiekvienos lekcijos yra užduotis, kurią mo kinytis išdirba pagal nurodymų ir mokytojaus patarimų, ir siunčė į mokyklą del pataisymo klaidų. Už pataisymą klaidų nieko nereikia mokėti. Pataisytas užduotis mokykla gražina mokiniui tgal, Apie pri siuntinėjimų užduočių del pataisymo, paaiškinamą nusiųsime kartu su lekcijomis.

Štai ką mūsų mokinytis skao apie mūsų kursą, išmokęs ngliškai: "Gerbiamejė!...Meldžiu priimti nuo manes širdingiausią jums padėką už jūsų atskantį mokymą ir populiarišką lekcijas jūsų metodus. Jūsų mokymu esu užgandėtas visais žvilgsniais. Taipgiačiu ir už konsuliaciją (patarimus). Jūsų metodos kursas stebėtinai yra pigus... Su augšta pagrba, JOSEPH KLAUSKAS, Norristown, Pa., July 11, 1917

Turime šimtus panašių laiškų nuo savo mokinių. Jeigu jie mokyje po \$10.00 už kursą, yr taip užgandėti — busi užgandėtas ir tamista, mokydamas dabar tik \$2.00 už tą patį kursą. Bet užsirašyk tuojau — dabar. Vėliaus gali but per vėlu, Atmink, mes siusime tik 500 šių kursų po \$2.00 kiekvieną. Po to ir vėl bus po \$10.00 kiekvienas kursas. Mes paskyrėme šius 500 vien tikti delei išplatinoimo savo puikiuos metodos mokymo. Tai gi, buk pirmas. Siųsk \$2.00 šianbien. Indėk markių už 15c del iškaščių prisiutimo kursu. Tamista nieko nerizikuoji. Jeigu nepatiks, prisiųsk lekcijas mums atgal už trijų (3) dienų po jų apturėjimo, mes sugrąžinsime pinigus. Šis kursas yra vertas \$30.00. Musų kaina tik \$10.00, bet tamista dabar turi progą gauti jį už \$2.15, su markėmis. Naudojkit šia progą, dabar, ir prigelbek mums išplatinti mūsų praktišką metodą. Prisiųsk pinigus šiandien. Užtikriname, kad nesigailėsi.

AMERICAN COLLEGE PREPARATORY SCHOOL, Chicago, Ill.

3103 So. Halsted St.,

EXTRA -- EXTRA

Specialiai Del Šio Mėnesio

300 sėdynių teatras bus parduodamas

labai pigiai už cash arba mainysiu už gerą tuščią arba pagerintą nuosavybę.

Mes garantuojame jums gryno pelno \$100.00 į savaitę.

Ateikite nedėlioje arba bile kokią dieną savaitėje ir mums bus labai malonu parodyti teatrą ir išaiškinti sąlygas.

SANDERA WAJER & CO.,

4244 Archer Ave. Arti Albany Ave.

Ofisas atdaras visą dieną nedėlioje.

AR TURITE SKOLININKĄ?
Mes galim iškollektuoti del jūsų visokių neatgaunamas skolų, notas ir visokių berašiškus skolų išieškojimus tiesiai ant nuosimčių; nuo privatinų ypātų, bielnėrių, kompanijų ir kitų, kurie nenori geruoju atsilyginti. Nepaisome kokios skolų yra ir už ką, bile tik teisingai reikalaujama; mes iškollektuosime nežiurint kur ir kokiam mieste jūs gyvenate, nei kur jūsų skolininkai randasi. Musų budas pasiekia skolininkus visur, nes tam tikslui turim korespondentus, kolektorius, ir advokatus visose dalyse Suvenynty Valstijų ir Kanadoje. Pamėginimas ir mūsų ro liaiskais ant sekančio antrašo:

INTERSTATE LEGAL SERVICE AGENCY
3114 S. Halsted Street, Dept. B. Chicago, Illinois.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily except Sunday by
the Lithuanian News Pub. Co., Inc.

1739 SO. HALSTED ST.,
CHICAGO, ILLINOIS.

Telephone Canal 1506

Našlenos eina kasdien, išskyrus
nedėliomis. Leidžia Naujienų Ben-
drovė, 1739 S. Halsted St., Chicago,
Ill. — Telefonas: Canal 1506.

Užsakovų kainos:

Chicagoje — pačiu:
Metams \$5.00
Pusei metų 3.00
Trims mėnesiams 1.50
Dviem mėnesiams 1.25
Vienam mėnesiui ..... .75

Chicagoje — per nešiotojus:
Viena kopija ..... .02
Savaitė ..... .12
Mėnesiui ..... .50

Suvenyrose Valstijose, ne Chicagoje,
pačiu:

Metams \$5.00
Pusei metų 3.00
Trims mėnesiams 1.50
Dviem mėnesiams 1.25
Vienam mėnesiui ..... .65

Prašius reikšti padėdį Money
Order, kartu su užsakymu.

Asmeniška Redakcijai matyti gal-
ima tik nuo 9 iki 5:30 val. vak.
Visur kitur užsieniuose 2.00

Redakcijos Straipsniai

True translation filed with the post-
master at Chicago, Ill., Jan. 18, 1919
as required by the act of Oct. 6, 1917

Liebknechtas ir Luxemburg užmušti.

Kelėtą kartą buvo pranešama
apie Dr. K. Liebknechtą žuvimą
raušėse, kiliuose Berline; bet
tie pranešimai vis būdavo at-
šaukiami. Dabar tečiaus išro-
do, kad žinia apie "Spartako"
grupės vadovo mirtį yra teisin-
ga.

Ji užmušus kareivių sargyba,
kuomet Liebknechtas, važant jį
į kalėjimą, mėgino pabėgti.

Užmušta esanti ir Rožė Lux-
emburg, antra "Spartako" gru-
pės vadovė. Ją išpradžių su-
mušus išsirusioji minia, o pas-
kui koks tai vyras persovęs jos
galvą.

Aišku, kad užmušimas tų
dviejų "Spartako" grupės lyde-
rių buvo keršto aktai, atlikti i-
pykusių valdžios šalininkų.
Jie įvyko po ištisos savaitės mu-
šų tarpe valdžios kariuomenės
ir ginkluotų "komunistų" bu-
rių, mėginusių nuverstį Eberto-
Scheidemanno valdžią.

Vadovaujantis tomis prieša-
raujančiomis žiniomis, kurios
ateina Amerikon, sunku yra at-
spėti, kas buvo tikras paskutinių
riaušių kaltininkas Berline.
Kaltės buvo tur-but ir "sparta-
kų" ir valdžios pusėje, kadangi,
jeigu būtų buvę kalti vieni
"spartakai," tai nepriklausomi-
cieji social-demokratai būtų
pasmerkę juos ir stoje valdžios
pusėje; bet nepriklausomieji so-
cial-demokratai laikėsi neutra-
lės pozicijos ir siūlėsi į tarpinink-
kus, kad sutaukūs valdžią su
"spartakais".

Darbininkų ir kareivių mi-
nijos tečiaus, matoma, visą kal-
tę už tas riaušes suvertė ant
Liebknechtą ir Rožės Luxem-
burg pasekėjų, ir tai dėl tos pa-
prasios priežasties, kad "Spar-
tako" grupė (kaip sakant komu-
nistų partija) jau pirmą kartą
buvo ketė kartą pakėlus gin-
klus prieš socialistinę valdžią
ir mėginus spėka įvykinti per-
versmą. Darbininkų ir kareiv-
vių minios ėmė žiūrėti į "sparta-
kus", kaip į triukšmadarius ir
nenoruamas, nepaisančius did-
žumos žmonių valios ir neski-
skaitančius su žmonių gyvas-
timis.

Ta aplinkybė tečiaus, kad ne-
priklausomieji social-demokra-
tai nerėmė valdžios paskutini-
me ginkluotame jos susirėmime
su "komunistais", vertė ją būti
atsargia. Šioje vietoje mes jau

rašėme, kad valdžia buvo da-
vus paliepiamą kareiviams ven-
ti visokio žiaurumo apsiėjime
su sukilėliais; ir kareiviai daž-
nai pasitenkindavo vien tik tai
"spartakų" nuginklavimu, ne-
areštuodami net jų.

Vienok juo kova tęsėsi il-
giaus, tuo kareivių ir minių i-
nirtimas labiau augo. Keletas
dienų atgal buvo pranešta jogei
keli pulkai kariuomenės, pašau-
ktos iš fronto Berlinan, reikala-
vo, kad valdžia nesikištų į jų
kovą su maištininkais: jie, gi-
di, apsidirbsią su jais "savotiš-
kai". Tai buvo ženklas, kad
"spartakams" gali išeiti blogai.

Dabar valdžia liepė padėti po-
areštu sargybą, vėžusią kalėjim-
an Liebknechtą, ir visus žmo-
nes, kurie yra surišti su Liebk-
nechtu ir Rožės Luxemburg nu-
žudymu. Ji žada juos aštriai
nubauti.

Asmenyje šitų dviejų žmonių
Vokietijos revoliucija atėjo la-
bai gabių ir energingų įiegy.

Dr. Karolis Liebknechtas bu-
vo senas ir įžymus Vokietijos
socialistų veikėjas. Jisai gimė
1869 m. Jo tėvas, Wilhelmas
Liebknechtas, kartu su Augustu
Bebeliu ir keletu kitų asmenų,
įsteigė Vokietijos Social-demo-
kratų Partiją.

Karolis Liebknechtas nebuvo
tąp gabus ir įtekmingas žmo-
nus, kaip jo tėvas (kuriam, savo
keliu, irgi toli šaukė iki Babelio;
iš Markso ir Engelson laišku ma-
tyt, kad mokslinio socializmo
steigėjai dažnai būdavo labai
nepatenkinti Wilhelmo Liebk-
nechtu nenuosakiu radikalizmu).
Jo specialiskumai buvo
organizavimas jaunų (nepilna-
mečių) socialistų ir ir anti-mi-
litaristinė propaganda.

Už keleto metų prieš dabarti-
nę karę K. Liebknechtą vardas
labai pagarsėjo, kada jisai Vo-
kietijos reichstage iškėlė aišk-
tę tarptautinio amunicijos turs-
to darbelius: jisai faktais pri-
rodė, kad didieji amunicijos fa-
brikantai Vokietijoje veikia iš-
vien su Francijos amunicijos
fabrikantais, papirkdami spau-
dą, kad ji kurstančiais straips-
niais ir sensacijomis apie gru-
mojančią karės pavojų verstų tų
šalių parlamentus skirti dides-
pinigų sumas ginklavinimosi ir
kariuomenės reikalams.

Dar labiau Karolis Liebk-
nechtas pagarsėjo šios karės lai-
ku, bet ne tuo, būk jisai, kaip
įsivaizdina daugelis žmonių,
vienintelis iš visų socialistų at-
stovų Vokietijos reichstage bal-
savęs 4 d. rugpjūčio 1914 m.
prieš karės kreditus: tą dieną už
karės kreditus balsavo reichsta-
gė visi socialistai be išėmimo,
taigi ir Liebknechtas, kadangi
taip nutarė frakcijos ir partijos
valdybos didžiama. Jisai prie-
šinosi balsavimui už karės kre-
ditus tikrai frakcijos posėdyje;
bet ne mažiau už jį priešinosi
tam ir dar tuzinas atstovų, tarp
jų ir frakcijos pirmininkas Ha-
ase. Liebknechtas pasižymėjo
tuo, kad jisai pirmutinis sau-
lė partijos discipliną, gruodžio
mėnesyje 1914 m. balsuodamas
prieš kreditus reichstage, nepai-
sant to, kad didžiama socialis-
tų dar vis stoji už valdžios re-
miną.

Šituo žingsniu jisai pasidarė
populiariškas ir kitų šalių darbi-
ninkų miniose, kurios laukė iš
Vokietijos social-demokratų
pusės pasipriešinimo kaizerio
valdžiai, ir kitų šalių buržuazi-
joje, kuri ne tik gaidė, kad
Vokietijos valdžia turėtų ku-
daugiau kilių namie, o ir tro-
ško, kad galingoji vokiečių
socialistų partija suskiltų. Tai-
gi vieni tą Liebknechtą žingsnį
sveikino, kaip ženkla Vokietii-
jos proletariato pabudimo, kiti
— kaip stipriausios pasaulyje

socialistų organizacijos suirimo
pradžią.

1916 m. Karolis Liebknechtas
tapo suareštuotas už gegužinę
prakalbą ir nuteistas išpradžių
dviem ir pusei metų kalėjimo,
o paskui ketveriems metams.
Kalėjime jisai išbuvo iki revo-
licijos.

Iš kalėjimo Liebknechtas sla-
ptai siuntinėdavo savo vienmin-
čiams smarkius atšaukimus
prieš valdžią ir prieš didžiūnos
socialistus, pasirašydamas po
jais pseudonimu "Spartakas"
(tokiu vardu buvo vieno vergų
sukilimo vadas senovės Ryme).
Tuo vardu paskui pasivadino ir
organizacija, susitvėrusi iš Lie-
bknechtą pasekėjų.

Liebknechtą šalininkų Vokie-
tijos socialistų tarpe yra nedau-
giausia, kaip parodė visi pasku-
tinių savaičių atsitikimai — ne-
pasekmingi "Spartakų" sukili-
mai, Vokietijos darbininkų ir
kareivių tarybų suvažiavimas,
miestų ir provincijų rinkimai ir
t. t. Bet Liebknechtai atsi-
žvelgia ne tiek į savo pritarėjų
skaičių, kiek į jų kokybę (quali-
ty) smarkumą, drąsą, užsispy-
rimą. Jie mano, kad revoliuci-
onieriai, ir mažumoje budami,
bet tvirtai susiorganizavę ir e-
nergingi veikdami, gali užka-
riaut valdžią; o kartą turėdami
valdžią savo rankose, jie gali
įvykinti perversmą visuomenės
tvarkoje. Tokios taktikos kitą-
syk laikėsi nenuilstantis suokal-
bių ir maištų darytojas Franci-
joje, Louis Blanqui, vienas did-
žiųjų vadovų Paryžiaus Komu-
noje 1871 m. (blankizmo takti-
ka yra visai priešinga marksiz-
mo, mokslinio socializmo, tak-
tikai).

Liebknechtas ir jo pasekėjų
taktika tečiaus žymiai pakenkė
Vokietijos revoliucijai, kadangi
tos riaušės kurias daro "sparta-
kai", meta šėšėli ant revoliuci-
jos ir lengvina darbą talkinin-
kų imperialistams, kurie nori
uždėt savo leteną ant socialisti-
pės Vokietijos.

Kiek tečiaus "spartakų" judė-
jimas priklausė nuo Liebknech-
to ir Rožės Luxemburg asmenų,
sunku buvo iki šiol numanyti;
tik laikas galės todėl parodyti,
kokią įtaką padarė ir jį jų mir-
tis.

Rožė Luxemburg buvo dar
"radikalesnė" ir už Liebknech-
tą. "Spartako" grupės suvažiavi-
me (kur tapo įsteigta "Vokie-
tijos komunistų partija") ji pa-
sipriešino Liebknechtą įneš-
imui, kad "komunistai dalyva-
vų Steigiamam Susirinkime;
ji stoji už tai, kad "spartakai"
stengtųsi neduot Steigiamam
Susirinkimui but suauktam.
Už jos nuomonę balsavo beveik
du trečdaliai suvažiavimo.

Panašiai Rožė Luxemburg el-
gėsi ir Rusijoje, laike pirmosios
revoliucijos. Ji agitavo, su bol-
ševikų lyderiais, už priešsiną-
si Valstybės Dumos suvažiavi-
mui (menševikai stoji už daly-
vavimą Dumos rinkimuose).

Rožė Luxemburg gimė Len-
kijoje, žydų šeimoje. Ji bu-
vo viena Lenkijos Social-demo-
kratijos steigėjų ir vadovų. Ji
buvo labai talentuota rašytoja
ir smarki kalbėtoja. Ji daug
rašė apie tautinį klausimą; tarp
kitko į savo raštus padėjo pa-
matą tai lenkų social-demokra-
tų nuomonei, kad Lenkija nie-
kuomet negalinti patapti nepri-
klausoma valstybe (gyvenimas
šiandien parodė klaidingumą tos
nuomonės).

Rožė Luxemburg išteikė už
vokiečių ir patapo Vokietijos
pavaldine. Vokietijoje ji pasi-
žymėjo savo triukšminga pro-
paganda "masinio streiko", kai-
no priemonės iškovot visuoti-
no balsavimo teisę Rusijoj. Vė-
liau labai daug triukšmo Vo-

kiecijos social-demokratų spau-
doje padarė Rožės Luxemburg
pradėtoji "campaign" už "gim-
dymo streiką", t. y. už tai, kad
moters atsisakytų "gimdyti ka-
reivius valstybei", kol ji neduos
žmonėms teisų ir neišsivadės
militarizmo piličkos.

Rožė Luxemburg buvo gabi
išradime visokių naujų "universa-
lių receptų" visuomenės ydų
prašalinimui. Bet didžiama Vo-
kiecijos socialdemokratų atsa-
kydavo juos užgirti.

Po Liebknechtą ir Luxem-
burg starbiausius "spartakų"
veikėjas yra Franz Muhring, bu-
vęs pradžioje buržuazinis radi-
kalas ir social-demokratų parti-
jos priėšas, o paskui atviręs
prie socializmo ir patapęs Vo-
kiecijos partijos istoriku. Jisai
turi dabar apie 70 metų am-
žiaus, ir yra didelis Ferdinando
Lassallio garbintojas. Po Lie-
bknechtą ir Rožės Luxemburg
mirties jam dabar teks parodyti
savo gabumus, kaip "komunis-
tų partijos" vadui.

True translation filed with the post-
master at Chicago, Ill., Jan. 18, 1919
as required by the act of Oct. 6, 1917

Rinkimai Vokietijoje.

Chemnitz'o mieste, Wuertem-
berg provincijoje, Vokietijoje,
įvyko miesto viršininkų rinki-
mai. Juose, kaip praneša te-
legrama iš Berlino, social demo-
kratų partija gavo 64535 bal-
sus, o "spartakai" kartu su ne-
priklausomaisiais social-demo-
kratais gavo 6. 269 balsus. Viso
balsų paduota 117.000.

Taigi absoliučią balsų didžiū-
mą gavo socialistai. Bet tarpe
socialistų radikalėms frakci-
joms teko mažiau, kaip 10 pro-
centų balsų. Tada dar kartą
parodo, kad vokiečių proletari-
atas krypta greičiau į deš-
nį, negu į bolševizmo pusę.

Nuostabu yra tečiaus, kad
Chemnitz'e "nepriklausomieji"
ėjo kartu su "spartakais". Kito-
se vietose jie yra pertraukę ry-
šius su vieni kitais.

Telegrama iš Berlino prane-
ša rezultatus Bavarijos rinkimų,
kurie tik-ką įvyko.

Ji sako, kad viso buvę paduo-
ta daugiau, kaip 2,750,000 bal-
sų. Nepriklausomieji social-de-
mokratų partija, kurios atsto-
vas, Kurt Eisner, yra dabar vy-
riausis Bavarijos ministeris, ga-
vo 75,000; social-demokratų
partija (didžiūmečiai) gavo
900,000; o klerikalai (centro
partija) — daugiau kaip mili-
oną balsų. Apie "spartakus" vi-
sai neminima.

Naujas Bavarijos parlamen-
tas susidėsias iš 156 narių, kurių
tarpe busią 4 nepriklausomieji
social-demokratai, 50 social-de-
mokratų didžiūmečių, ir 102 bu-
žuazinių patrijų atstovai.

Matyt, kad socialistams toje
valstybėje nekaip pavyko. Reika-
la žinot, kad Bavarijoje dar
labai skaitlingi ukinkai. So-
džiaus gyventojai joje sudaro
47 nuošimčius, o miesto gyven-
tojai 53 nuošimčius. Sodciečiai
daugiausia yra katalikai, ir juos
laiko po savo įtekme klerikalų
partija.

Palyginant Bavariją su Rusi-
ja, si turi dar didesnį sodžiaus
gyventojų nuošimtį. Rusijoje
sodciečiai sudaro apie 85 nuo-
šimčius visų gyventojų. Rusi-
jos ukinkai tečiaus gyvena
daug vargingiaus, ir todėl jie
šiandien simpatizuoja revoliuci-
onieriams. Bet kada jie įgis žė-
nės ir susitvarkys ukį, tai jie
taip-pat pasidarys konservaty-
viški.

AUKAUKITE LIETUVOS
LAISVES FONDAN.

Socializmo Mokslo Skyrius

Socializmas ir darbininkų judėjimas.

Šių dienų socializmas yra susivienijimas dar-
bininkų judėjimo su socializmo mokslu. Jisai,
reiskia, yra istorinio pletojimosi vaisius.

Iki darbininkų judėjimas susivienijo su socia-
lizmo mokslu, praėjo gana daug laiko. Išpra-
džiū tuodu dalykai gyvavo kiekvienas sau; juo-
du net buvo priešingi vienas antram.

Darbininkų judėjimas prasidėjo ne kaip so-
cialistškas judėjimas; o socializmo mokslas pra-
džioje neturėjo nieko bendra su darbininkų ju-
dėjimu. Tasai judėjimas, lygiai kaip ir tasai mo-
kslas, turėjo ilgai keisties, kol juodu priėjo prie
to laipsnio, kad galėjo susilieti i daiktą.

Šiame straipsnyje mes trumpai nupiešime tas
pletuojimosi stadijas (laipsnius), kurias spėjo
darbininkų judėjimas iki susiliejimo su socializ-
mo mokslu. Mes čia, žinoma, nerasysime darbi-
ninkų judėjimo istorijos (nes tati užimtų per-
daug vietos), o tikrai pasitenkinsime keliais bruk-
šniais, kad pažymėjus vieną-kitą stambesnę ap-
sireiškimą to judėjimo evoliucijoje (pletėjimiesi).

Veik apie tai pasakoją Markso ir Engelson pa-
rašytasai "Komunistų Manifestas".

Proletariatas pereina įvairius pletojimosi
laipsnius. Jo kova su buržuazija prasideda
nuo pat jo atsiradimo.

Pradžioje darbininkai kovojo pavieniais,
kas sau, paskui — susitarę vienos dirbtuvės
darbininkai, vėliau darbininkai vienos darbo
šakos, esančios toje vietoje, prieš atskirą bu-
žų, kuris tiesiai išnaudoja juos. Jie užpuola
ne tik ant buržuazinių gaminimo (produkcii-
jos) santykių, o ir pačių gaminimo įrankių; jie
naikina svetimas, konkurenciją darančias pre-
kes, jie daužo mašinas, jie padega fabrikus, no-
rėdami atgaivinti išnykusį viduramžinių dar-
bininkų padėjimą.

Šiame pletojimosi laipsnyje darbininkai yra
paskyduši po visą šalį ir konkurencijos iš-
blaskyta masa. Darbininkų minių laikymasi
kruvoje dar nėra jų vienijimosi pasekmė, o
tikrai pasekmė buržuazijos vienijimosi, kuri
turi ir kartais dar gali atsiekimui savo politi-
nių tikslų išjudinti visą proletariatą. Taigi ši-
tame laipsnyje darbininkai kovoja ne su savo
priešais, o su savo priešų priešais — absoliu-
čios monarchijos liekanomis, žemės savinin-
kais, neapmone buržuazija ir smulkiaisiais
buržuais. Tuo būdu visas istorinis judėjimas
koncentruojasi buržuazijos rankose; kiekvie-
na šituo būdu iškovotoji pergalė yra buržuazi-
jos pergalė.

Bet su industrijos pletojimusi proletaria-
tas ne vien dauginasi; jisai esti sugrudžiamas
i didesnes masas, jo įjegos auga ir jisai dau-
giaus jaučia jas. Reikalai, padėjimas gyveni-
me proletariatu viduje vis labiau susilygina,
kuomet mašinos vis labiau ir labiau naikina
darbo skirtumus, ir darbininkų uždabiai be-
veik visur nustumka ant vienos lygmalės.
Auganti konkurencija buržuazijos tarpe ir kį-
lantis iš to krizisai daro darbininko uždabį vis
mažiau pastovių; vis sparčiau besiplėtojas,
nepasiliaujantis mašinų gerėjimas daro visą
jų padėjimą kaskart netekresnių; vis dažniau
susikirtimai tarpe atskirų darbininkų ir atski-
rų buržuų priima pobūdį susikirtimų
tarpe dviejų klesų. Darbininkai
ina tvirti susivienijimus prieš buržuaziją; jie
vienijasi apgyimui savo uždabio. Jie net
steigia nuolatines draugijas, kad apsupinus sa-
ve sukilimo laiku. Vietomis kova pavirsta tikru
maištu.

Kartas nuo karto darbininkai pergalai, bet tik-
tai laikinai. Tikras jų kovos vaisius yra ne tie-
sioginis laimėjimas, o tolyn vis labiau besiple-
čiantis darbininkų vienijimasis. Jam prigelb-
sti augimas susižinojimo priemonių, kurias ga-
mina stambioji pramonija, ir kurios suriša at-
skirų vietų darbininkus i daiktą. Ačiu užsi-
mezgimui ryšio tečiaus, daugelis vietinių kovų,
turinčių visur vienodą pobūdį, susicentralizuo-
ja i vieną visos šalies, i vieną klesų kovą. O
kiekviena klesų kova yra politinė kova. Susi-
vienijimą, kuriam viduramžinių miestiečiai su
savo blogais keliais galėdavo įvykinti tikrai per
šimtmečius, šių dienų proletarai, ačiu gelžke-
liams, įvykina bėgiu keleto metų.

Šį proletarių organizavimąsi i klesą ir kartu
i politinę partiją nuolatos suardo konkurenci-
ją pačių darbininkų tarpe. Bet jisai kaskart
vėl atgija, vis stipresnis, tvirtesnis, galinges-
nis. Proletarių organizacija iškovoja atskirų
darbininkų reikalų pripažinimą įstatymo for-
moje, panaudojama nesutikimus buržuazijos
viduje. Tuo būdu atsirado dešimties valandų
darbo dienos įstatymas Anglijoje.

Susirėmimai senosios visuomenės viduje ap-
skritai remia įvairiais būdais proletariato ple-
tojimosi eigą. Buržuazija be paliovos kovoja:
pradžioje su aristokratiija; paskui — su pačios
buržuazijos dalimis, kurių reikalai prieštarau-
ja pramonijos progresui; nuolatos — su sveti-
nų šalių buržuazija. Visose kovose ji esti pri-
versta šaukties proletariato, primti jo pagelbą,
ir tuo būdu įtraukti jį i politinį judėjimą. Tai-
gi ji pati suteikia jam apšvičtos priemonės, va-
dinasi, ginklą prieš pačią save.

Toliaus... industrijos progresas nustumia
i proletariato ciles ištisas viešpatuojančiųjų
klesų dalis arba bent pastato i pavojų jų gyva-
vimo sąlygas. Jos taip-pat atneša proletariatui
daugybę apšvičtos priemonių.

Pagalios, tame laike, kad klesų kova artina-
si prie galo, irimo procesas viešpatuojančiųjų
klesų viduje ir visoje senojoje visuomenėje
priima taip smarkų ir griežtą pobūdį, jogei ne-
didelė viešpatuojančiųjų klesų dalis atsimeta
nuo jos ir prisideda prie revoliucinės klesos,
prie tos klesos, kuri nesą savo rankose ateiti.
Todel kaip seniaus bajorijos dalis perėjo i bur-
žuazijos pusę, taip dabar buržuazijos dalis per-
eina i proletariato pusę benten, buržuajai ideo-
logai, kurių protas sugėbėjo aprėpti visą istori-
nį judėjimą.

Klesiškame išdėstyme "Komunistų Manifestas"
vaizdžiai nupiešia kelią, kuriuo eina proletariato
pletuojimasis.

Pradžioje darbininkų klesa yra išsklaidyta, iš-
siblaškus ir neskaitytinga. Bet industrijos progre-
sas didina jos narių skaičių ir traukia juos i kru-
vą, pagamindamas karti ir priemones spartes-
niam jų susižinojimui.

Darbininkų klesa tečiaus ne tikrai auga, o ir
laikui bėgant vis smarkiau kovoja už savo reika-
lus.. Pradžioje proletarai kovoja kiekvienas sau
arba mažoms kuopelėms, prieš tiesioginius savo
išnaudotojus ir prieš tas savo vargų priežastis,
kurias mato jų akis. Toliaus betgi jie ima telk-
ties vis i didesnius būrius ir kovot prieš pamati-
nes savo išnaudavimo sąlygas ir prieš vis išna-
dotojų klesą.

Darbininkai susiorganizuoja i klesą, jų kova
pavirsta politine kova. Tuomet atsiranda reikalo
darbininkams suprast visą istorinį judėjimą; at-
siranda reikalo turēt kovos teoriją. Šią teoriją
padeda proletariatui sulvert idealogai iš buržuazi-
jos, kurie atsimeta nuo savo klesos ir prisideda
prie darbininkų.

KAZIMIERAS GUGIS
ADVOKATAS
Vada visokių reikalų, kaip klerikalų išnauso-
tų ir civilistikų teismuose. Daro
visokių dokumentus ir popierius.
Namų Ofisas: 3323 S. Halsted St.
Ant trečių lubų Tel. Drover 1310
Miesto Ofisas: 127 N. Dearborn St.
3119 43 Jolity Bldg. Tel. Central 4411

Ar reikia paskolos ant jūsų praper-
čių?
Ar ketinate pirkti ar parduoti, ar
mainyti savo namą, lotą ar farmą?
Ar reikia insurance?
Ar reikia padaryti popierius ar per-
žiūrėti abstraktus?
Kreipkitės prie
A. PETRATIS i

**CENTRAL MANUFACTURING
DISTRICT BANK**
1112 W. 35th St. Tel. Drover 6310
Chicago, Ill.
Bankas atdaras: Dienomis nuo 9 ry-
to iki 3 po pietų, vakarais seredo-
mis ir subatomis nuo 6 iki 8 val.

Milda Teatras
VODEVILIUS IR PAVEIKSLAI
Vedevilius Permaina.
Pavedėjų, Ketrerger ir Subatoj
Pirmas Floras 15c. Balkonas 10c
Prie šių knių pabūsimama ir
1c ir 2c kvičkos moketis
4 DIDELI AKTAI KASDIEN
HALSTED 1112-1212 GATES

**Priziurėkite
Savo Regėjimą**
Duokite apžiūrėti savo akis
dykai pas
PETER A. MILLER
Ilgies moksliską laipsnį
Expertas Optikas
Kreivos akis at-
tyje su sūsiuosi-
niais.
PILNA EILE
GRAZNU
TAISOMA LAIKRODŽIAI
2128 W. 22nd St., Chicago
Užganėdinimas gvarantuotas.
Phone Canal 5838
Skyrius: 4906 W. 14 St., Cicero

Dr. A. Montvid
Gdytojas ir Chirurgas
1553 W. Madison st.
Suite 600-612
Phone Haymarket 2563
Valandos: 10 iki 12 ryto
1739 So. Halsted St.
Phone Canal 4626
Naujienų Name
Valandos: 6 iki 8 vakaro
Nedėliandienis tik Madison st.
ofise.
Rezidencijos telefonas
West 6126.

Phone Canal 1256.
ŠOKIŲ MOKYKLA
Geo. M. Chernaucko
Svet., 1900 S. Union
ave. ir kampas 19-
tos gatv. Chicagoj.
Atėik i vienintelę
šokių mokyklą. Vi-
si šokiai mokinama
sulig naujais ma-
da:—angliški ir lie-
tuviški. Aš užtik-
rinu, kad išmoksi-
si i trumpą laiką.
Iškart atsiimama kas pamedėję ir ket-
vorą; pradžią 7:45 val. vakare.
Mokytojai JOS. URBANAVICIUS ir
M. GARLO.
1900 S. Union ave., Chicago.

Jaunuomenės Skyrius

J. Šeinius.

Žiema

Drimba, drimba purus sniegas,
Gamta rėdo jis baltai;
Siaučia, švilpia žiaurus spiegas,
Upės apdengė ledai.
Apšarmoję stovi medžiai,
Sniegas lenkia jų šakas;
Pusnyse paskendo sodžiai —
Kas lengvai ten kelią ras?
Pilki dumai stulpais kelias,
Nyksta mišlynuos danguos.
Girgždžia-spiegia sniegas įšales,
Mirga saulės spinūliuos.
Dzing! skambeliai; aidas plaukia
Balto sniego tyrulaukių;
Arkliai prunkščia, ponas šaukia:
— Ei, iš kelio!.. šimts velnių!
Va žmogelis veža malkas,
Šaltis riečia jį krūvon.
Jo kumelė ką tik velkas,
Rogės slinksta pervažon.
"Sniego bobos" stov prie kelio,
Anglių akis žiūr piktai;
Ant užsalusio upelio
Čiužinėjasi vaikai.
Krinta, krinta purus sniegas,
Gamta rėdo jis baltai...
Siaučia, švilpia žiaurus spiegas,
Upės padengė ledai.

NUXATED IRON

Jeigu jūs nesate tvirtas arba sveikas, jūs turite patis padaryti šiek tiek bandymą: patikrinkite kaip ilgai jūs galite dirbti arba kiek toli jūs galite nueiti be nuovargio. Tuokart patikrinkite du penkių granių pleskelių Nuxated Iron tris syk dienoje per dvi savaites. Tada ir vėl išmėginkite savo stiprumą ir pastebėkite, kiek jūs pasitaisote. Daug žmonių padarė šį išmėginimą, ir nusistebėjo savo pagerėjusiu stiprumu, pakankamu ir energija. Nuxated Iron yra garantuotas suteikti užganėdintą arba bus grąžinami pinigai. Gaunama pas visus gerus aptiekorius.

Studento Malda

Aš reikalauju būti sutartyj su Didžiais Istatymais.
Mano Tėve, kurs esi Danguje: Lai buna pašventintas Tavo vardas; lai ateina Tavo Karalystė, ir Tavo valia buna padaryta ant žemės kaip ir danguje.
O Tėve!
Duok mums Istatymų Pažinimą.
Duok mums išmintį, kad su naudotume ją išmintingai.
Duok mums Galybę; kad panaudotume ją kiekviename reikale.
Duok mums Harmoniją su visais daiktais.
Duok mums Palaimą.
Duok mums Sveikatą.
Duok mums Stiprybę.

Duok mums nuolatos didėjantį Vitališkumą.
Duok mums Jaunystę ir Gražybę.
Duok mums užtektinai šių dienai ir valandai.
Duok mums viziją matyti.
Duok mums gabumą girdėti.
Duok mums įėjimą kalbėti.
Duok mums Lygsvarą.
Duok mums Ramybę.
Pripilk mūsų širdis meile visai žmonijai.
Ir tikrai tada aš garbinsiu tavę; tikrai tada aš melsiuos už tavę.

Omnia Vincit Amor.

Augmenėlis

Ten kur lapai šlamėjo, kur tarp krūmų tankynių pievos žaliavo, kur paukščiai dainavo gražiai skambančias dainas, kur maži upeliukai po laukus vingiavos, — ten netoli upelio tarp daugelio augmenų augo mažas, apskurdęs silpnas augmenėlis. Didesniosios žolės jį nukalėjo, jų lapai prie jo nepriėjo, jis saulės šviesybe negalėjo džiaugties, jam iš žemės maisto mažas dalis tekėjo nes kitų storos šaknys surykdavo sultis, užtai-gi jis buvo toks nubaless, suvargęs.

Augmenėlis augo ir žiedus leido, jo žiedeliai buvo maži, apskurdę, neturėjo jokių akis veriančių ypatybių, neturėjo kvapo, ne puikios varšos, niekieno širdies nemokėjo pritraukti, bet augo, stiebė ir troško pakilti kuoračiau prie šviesos. Jis savo kaimynus labai mylėjo, savo lapelius pynė su jų ir gaudė šviesos spindulių trupinius, o jį kaimynai savo lapais slėgė, kiekvienaskovojo tik už savo laimę, nors jie ir sakė artimais esą, bet silpnutis, prispaustas jiems nerupėjo.

Augmenėlis troško augti, gyventi ir būti lygiu su kitais augmenimis, jo gelsvi lapeliai šviesos ilgėjos, jo išbalės stiebelis maisto sulčių troško, bet kaip gi prieš savo kaimynus kovoti? Jis visus mylėjo ir visų galėjo; jis matė, kad ir jie nesuvis laimingi, kad ir aplinkui dar skurdas gyvena, darpiuos šviesos augmenims neleidžia, ti-

kra laimės saulė dar neužibėjo; augmenėlio žiedai nusvirė liudėjo ir ant šaltos žemės saurės bėrėjo, o tas skurdus liudnumas jį labiau džiovino.

Kiti jo kaimynai linksmai žydėjo, jų žiedų vainikėliai prieš dangų šypsojos, juos lankė bitės ir puikūs drugeliai, gražios plaukėlės juos maloniai bučiavo, o jie malonėjos ir džiaugėsi gamta. Augmenėlis nuslėgęs tik kitų laimę matė ir viskas, kas kitiems buvo seniai paprasta, jam buvo tolimu, nepasiekiamu daiktu.

Augmenėlis norėjo suvis negyventi, jis nenorėjo kitiems maistą mažinti, bet jaunam esant sunku žudyti; jam širdį skaudėjo, kad perdaug augmenų, kad gyvenimas spiria vienus kitus spausiti, — kad būtų mažiau, gal būtų laimingi... Jis troško, kad gimtų mažiau, bet geri, dori ir sveiki, kad neaugtų tokie, kaip jis nelaimingi. Jo žiedeliai, troško meilės, bet meilės prakilnos, augstos, ideališkos. Jis laukė atsirandant malonios plaukėlės, bet veltas laukimas... Jo žiedeliai nepuikūs, nėviena nenorėjo ant jo nusileisti...

Kad savo troškimų brangų idėją tarp kitų žiedų skriandant matydavo, jo žiedelių akis imdavo žibėti, nežemiškai mintis lindavo svajoti ir pamatęs arti gražių plaukėlytę jauzdavos laimingai, labai laimingai; bet jo numylėtoji jį nežiurėdavo, ji nulekdavo ten, kur jai gražu, kur jį vilioja puikiesni žiedai.

Augmenėlis ilgėjos, verkė ir liudėjo, jis buvo jautrus ir užtai nelaimingas, jam skaudus jau smai lyg aštrių peiliu varstė krutinę, jis jautė, kad jį visuomenė skriaudžia, jis keikė savo liudną likimą ir tą neteisningą pasaulio tvarką, kartais iš liudnumo net laukė mirties. Jis troško iš svieto amžinai pasislėpti, kad tų neteisrybių nejausti, nežinoti. Jis troško tiek, kiek kiti augmenėliai suprast negalėjo.

Jis jautė kitų augmenų giminačių ir troško brolybės, lygybės... Jo širdis kuone plyšo iš skausmo, kad kiti jo minčių nesuprato...

Tarp lekiojančių pievų darbi ninkų-bičių ir tarp tų gražiųjų gražių plaukėlių buvo ypotos augstos, malonios, prakilnios, kurios vis kalbėjo apie meilę, lygįbę ir geresnę ateitį, jos augmenims nešė ramumą, saldino jų dienas ir nešė linksmybę, bet prispausto augmenėlio ne "brolybės" sesytės nelenkė... jos taip-gi jį jausmus nežiurėjo, tik bučiavo ir ramino puikiesnių augmenų gražesniuosis žiedus. Augmenėlis, pirmą kartą jas išgirdęs, begalo džiaugėsi ir manė, kad jos bus ištikro geros; tik dvasioj prispaustiesiems, tik vargingiesiems nešė meilės maistą; jis jų seserybės ilgėjos... Kur jautrią išvydęs trokštėtroško jos meilės, jos meilių žodelių ir ramaus, gaivinančio širdį, saldaus pabučiavimo. Jis jį žemumui ir širdies plakimui, mirgančiais lapeliais prie savęs vadino, jį kaip augščiausią esybę mylėjo, savo lapelius tik jai aukėjo. Jis galėjo kentėti sunkias kančias dėl jos, su ja nebijoti nė ledų, nė audrų.

Juo jis daugiau apie meilę svajojo, tuo didžiau jo krutinę ilgėjimas augo ir lyg sunkus akmuo jo krutinę slėgė. Jam gimdė skausmus tos plaukėlės, kurios skelbė meilę, o savo darbais buvo toli nuo jos... jam širdį skaudėjo, kad jų žodžiai nerado jų širdyse vietos.

Augmenėlis augo, žydėjo ir skurdo, visa pasaulio jam tamsi išrodė, kiekviena valanda jam buvo karti, jis ilgėjos ir ilgėjos meilės idealo, jo širdies balsas saukė amžinai: Meilės! Tiesos!

Severos Lietuviškas Kalendorius del 1919 m

DYKAI!

Neužmirškite gauti egzempliorių šio kalendoriaus jūsų aptiekose. Jis yra dalinamas dykai. Jei pas jus aptiekorių jums neįliktu, rašykite tiesiog į mus. Pasakykite apie jį savo draugams. Mes norime, kad visi turėtų po vieną egzempliorių šio kalendoriaus.

W. F. SEVERA CO., CEDAR RAPIDS, IOWA.

Užtikimi Vaistai del Šeimynos

Kosulys ir Kataras

dabar yra kasdieniniai svečiai. Kad juos pašalinus ir tuo būdu išvengus kitų komplikacijų, imkite Severa's Balsam for Lungs (Severos Balsamas Plaučiams), kuris yra puikių vaistų nuo kosulio. Kainos: 25 ir 50 centų.

Nevirškinimas padaro ligonį silpną, pagamina užkietėjimą ir dyspepsiją Severa's Balsam of Life (Severos Gyvasties Balsamas) pagelbsti pašalinti šias negales. Jis sustiprina visą sistemą ir sutaiso veikimą vidurių. Kaina 85 centai.

Netyras kraujas paprastai yra priežastis žastis nusilutimų, išbėrimų, žaidų ir karbunkulių, kurie privailo but gydymo išvalant kraują. Severa's Blood Purifier (Severos Kraujo Valytojas) atlieka tą užduotį greitai ir sąžiningai. Kaina \$1.25.

Linimentas turi but vartojamas daugelyje atsitikimų, reumatizmo, neuralgijos ir visur, kur tik linimentas yra gelbstančiu, skaudamos vietose, nuo skaudėjimo ir mėšlungio Severa's Gotthard Oil (Severos Gotthardiškas Aliejus) yra puikus liniments tokiuose atsitikimuose. 30c. ir 60c.

Galvos Skaudėjimas tos atydos. Del reikalauja greitai imkite vieną arba du Severa's Wafers for Headache and Neuralgia (Severos Proškos nuo Galvos Skaudėjimo). Kaina 25c.

Mostis del Žaidų kuri gydo greitai netikėtai žaidus, bet taigai votis, nusisutindama, nusideginimą ir susižeidimą, yra pageidaujama draugu kiekvienam name. Pamėginkite Severa's Healing Ointment (Severos Gydanti Mostis). Ji yra taip-pat gera vaikams kaip ir suaugusiems. Kaina 25 centai.

Po užkietėjimo paprastai užkerta galvos sukis, raugėjimas, geltinge ir kitos vidurių ligos, kurias greitai galima pašalinti greitai vartojant Severa's Liver Pills (Severos Pigulkos Kepenims). Jos veikia greitai. Kaina 25 centai.

Geras apetitas reiškia abelnai gerą sveikatos stovį. Kad turėti ir palaikyti gerą apetitą, imkite Severa's Stomach Bitters (Severos Skilvinis Biteris). Imant laikus nuo laiko, stebėtinai gelbsti, dargi ir sveikiems žmonėms. Kaina 75 centai ir \$1.50.

Silpni nervai priežastis nemigos, histerijos, nualsimas ir nervuotumas. Jeigu nori atgauti visą nervuotą sistemą, imkite Severa's Nervoton (Severos Nervotonas). Tai yra puikus vaistas palisusiems nervams. Kaina \$1.25.

Išbėrimai niežų žinomi kaip niežai, egzema, dedervinės, užnuodijimas, slanka, salt rheum, pleiskanos, spuogai ir išbėrimai nuo karščio greitai pranyks jeigu Severa's Skin Ointment (Severos Odinė Mostis) greitai pavartosite. Suteiks greitą ir pageidaujamą pagalbą. Kaina 50 centų.

Skausmas Kryžiuje paprastai pačina inkstų betvarkės. O tuokart Severa's Kidney and Liver Remedy (Severos Gydulės nuo Inkstų ir Kepenų) pasirodys gerais vaistais del pagelbos ir atitaisymo. Kaina 75 centai ir \$1.25.

Moters ir Merginos tankiai pasiduoda negalėms ir netvarkumui kas trukdo joms atlikti savo diennius darbus. Severa's Regulator (Severos Regulatorius) yra širdingai rekomenduojamas gydymui tokių negalių. Kaina \$1.25.

Severos Šeimyniniai Vaistai parduodami aptiekose visur. Klauskite jus pas savo aptiekorių ir eigu jus savo aplinkėje negalėtumėte jų gauti, atsiųskite savo užsą. Knyza su tam tikra suma pinigų tiesiai pas mus.

W. F. SEVERA CO., Cedar Rapids, Iowa.

AS, ADOMAS A. KARALAIUSKAS, SEKANČIAI RASAU. Aš labai sirgau per 3 metus, nusilbėjęs pilvelis buvo. Dispepsija, nevirškinimas pilvelio, nusilbėjimas. Kraujo, inkstų, Nervų ir abelnas spėkų nustojimas viso kūno, ir buvau nustojes vilties, kad begyvensiu. Visur įsiekiojau sau pagelbos, nesigalėjau visoje Amerikoje ir už rubežių, bet niekur negavau savo sveikatai pagelbos. Bet kada pareikalavau Salutaras vaistų, Bitteria, Kraujo valytojo, Nervatona, Inkstų ir Reumatizmo gydulės, tai po suvartojimui minėtos gydulės pradėjo mano pilvas atsigausti, stiprėti, gerai dirbti. Kraujas išsivalė. Nervai šmė stipriai dirbti. Inkstai atsigaavo. Reumatizmas pranyko, diegliai nebeada po krutine. Vidurių režimas išnyko po užnuodijimo visų ligų. Begu 5 mėnesių išgydymas kas savaitę po butelį Salutaras, Bitteria, ir po 3 mėn. savo pavelsite namui toki skirtingu kaip tarp dienos ir nakties. Dabar jaučiuos smagiai ir esu linksmas ir 1000 sykų dėkoju Salutaras mylistų geradėjimui ir linkiu visiem savo draugam ir pažįstamiem su tokiais atsitikimais patariu nuosirdžiai kreipties pre Salutaras: SALUTARAS

CHEMICAL INSTITUTION J. Baltrenas, Prof. 1707 So. Halsted St., Telephone Canal 6417. Chicago, Ill.

L.S. J. LYGOS REIKALAI.

Kiek laiko atgal "Jaun. Sk." buvo plačiai kalbama apie įsteigimą Literatūros Fondo ir suorganizavimą LSJL centro. Kaip matėme, jaunomėnė tam karštai pritarė. Todėl galima drąsiai sakyti, kad jaunuomenė prie to jau prisirengus ir kad tuos klausimus reikia kuogrečiausia vykinti gyvenimam.

Dabar Lygos 1-ma kuopa yra nutarusi paduoti konkrečių inestimų kitoms mūsų Lygos kuopoms, kitaip tariant — referendūmų. Visi kuopų sekretoriai šiuo prašomi kaip galint greičiau prisigsti savo antrašus, kad galėtume pasiųsti inestimų kuopų nubalsavimui. Laiškus rašykite 1 mos kuop. organizatoriui sekančiu antrašu J. J. Čepo-nis, 3321 So. Lowe Ave., Chicago, Ill.

SMEIZIMAS, NE KRITIKA.

Kad kritika reikalinga, niekas to neužgincys. Bet ji turi savo ribas ir naudinga tik tada, kada kritikai dorai elgiasi su savo oponentais. Deja, mūsų jaunomėnės tarpe tos doros kritikos labai mažai. Pas mus daugiausia tik pagieža, pavydas, smeizimas (Nu, nu! — S. S.). Nužeminimui sau nepatinkamų

žmonių, tuli mūsų "kritikai" imasi melų, užsipuldinėjimų, šmeizimų, nepaisant doros ir žmoniškumo. Tokie "kritikai" kartis nuo karto pasirodo ir "J. S." Pav., "N." No. 3, 1919 m., tulas Vaidonis, kritikuodamas moksleivius (valparaisiečius) pašvenčia visą savo "straipsnį" vien manęs niekinimui. (O iš kur, sveikas, tai sužinojai? S. S.). Jis (V.) primeta man visokių nusidėjimų, kurių neesu padildęs. Nors labai nesinori užimti laikraštyje vietą, vis tik negalima nutyliėti neparodžius skaitytojams p. Vaidonio melų.

Pirmiausia, noriu atkreipti skaitytojų atydą į vieną p. V. pasielgimą, tai savinimasi mane esant jo draugu. (Kuo tamsa tai pamatuoj? — S. S.). Turiu pasakyti, kad su p. V. niekados nebuvova draugai. (Tai nieko neisaiškina — S. S.). Priešingai, net nepažįstu to žmogaus. Matomai jis irgi manęs nepažįsta (Labai galimas daiktas — S. S.), nes nė nežino kaip ir kur gyvenu. Tą jis parodo savo straipsnyje. Jis sako, kad aš du metus išbuves mokykloje, apleidau, nes išėkvojau šimtelius. Tai netiesia. "Šimteliai" neturėjau, mokinausi giminių ir draugų remiamas, taipgi ir dabar besimokinu jų remiamas. (Bet, sviete, nesimokini? — S. S.).

randa daugiau moksleivių? — S. S.). Beto, Valparaiso nepirmana mano mokykla, lankiau ir kitas. Čia, žinoma, nematau reikalo apie jas kalbėti. Kiek pasakiau, užteks parodymui kokis p. V. mano draugas, ir kiek jis apie mane žino.

Toliaus p. V. sako girdėjęs mane kalbant apie svieto "mandrybes," apie Hegelį, Marksą, darbininkų išnaudojimą, ir tt. užbaigiant Džian Bambos spyčiu. Vėliau jis (p. V.) patyrys, kad apat citatų iš Markso ir Hegelio, aš nieko nežinojau.

Sitoj pasakoj nėra nė kristėlio teisybės. Niekados ir niekur neesu kalbėjęs apie Hegelį. Patvirtinimu to, ką sakau, priedu paukoti paskutiniuos \$5.00 Aps. Fon., jeigu p. V., ar kas kitas, su dorais liudininkais prirodyds, kad kada nors kalbėjau apie Hegelį. P-as V. lai pasirinks: prirodyti, arba pasilikti šmeiziku.

Taipat, niekados nekalbėjau apie "Kapitalą" ir nesigyriau perskaitys jį.

Su p. V. irgi niekados neesu diskutavęs, nė apie viršminėtus dalykus, nė apie ką kitą. Kur ir kada turėjau ginčų, atneju su ku. (Taigi — kam kabinėties prie d. V. ir vadinti jį smeiziku? — S. S.).

Kur Laikote Savo Pinigus?

Laikykite Pinigus Geramė Saugame Banke ant Bridgeporto
Central Manufacturing District Bank
a State Bank

Turtas Virš \$5,000,000.00

Dabar yra geriausias laikas perkelti pinigus. UŽ PINIGUS PADĖTUS PIRM Sausio (January) 15, 1919 jį stiprią visame apskrityje banką, gausite 3% nuo 1 Sausio (January).

Suvenytų Valstijų valdžia, pačių bankai, miestai Chicago ir didžiausios korporacijos laiko savo pinigus šiame banke. Deito neatidėliokite pradžiamą dėti pinigų į šį Stipriausį Valstijų Banką ant Bridgeporto su turtu virš \$5,000,000.00. Nelai-kykite sunkiai uždir-

btus pinigus namie, prie biznierių ant palikymo arba kitose nesaugiose vietose, kur kas valanda jie gali žuti, bet atneškite į Central Manufacturing District Bank, kur pinigai bus visiškai saugiai, gausite 3% (procentą) ir sumą ant pareikalavimo.

Norintys perkelti pinigus į ŠIA BANKĄ, atneškite bankinę knygėlę, o mes perkelsime jūsų pinigus su procentais dykai ir išduosim mūsų bankos knygėlę.

Perkelkit iš nesaugių vietų arba pradėkite dėti pinigų į ŠIA STIPRIAUSIA BANKĄ, o busite užganėdinti.

Central Manufacturing District Bank
(STATE BANK)

1112 W. 35th Street. Tarpe Morgan ir Racine gatvių. Chicago, Ill.

Valandos: 9 ryto iki 3 po pietų kasdien. Subatomis 9 ryto iki 1 po pietų.

S. L. FABIJONAS, Liet. Skyr. Ved.

A. PETRATIS, Real Estate ir Insurance Skyr. Ved.

Penki Daiktai Paskučiausi

- 1) Geros, gvarantuoto vilnono materijos;
- 2) Tikrai atsakantis darbas;
- 3) Pritaikytas drapanų gulėjimas;
- 4) Vėliausias ir gražiausias mados (styles);
- 5) Gauti savo pinigų vertę.

Jei Tamsta pripažįstat minėtus penkis Paskučiausius Daiktus, tai kreipkitės tikrai pas:

A. MAUSNER, Lietuvių Siuvėjas, Chicago, Ill.
3239 So. Halsted St. Tel. Boulevard 9728

PASARGA: — Aš užlaikau didžiausią sandėlių užsieninių materijų taipgi kaip vietinių, taip ir užsieninių sampelių, ir kiekvienas gali pasirinkti sau tinkamą drapaną. Mano vieta buna atdara nuo 8 ryto iki 9 val. vakare; nedėliomis 9—12 ryto. Reikalui esant aš galu priubiti į jūsų namus ar ofisą.

The Roseland State Savings Bank

115-ta Gatvė ir Michigan Avenue

Kapitalas \$200,000.00 Perviršis 50,000.00
Viso Turto \$1,600,000.00

\$1.00 Atidaroma Taupymo Sąskaita

Atdara Seredos Vakara

Reumatismo Worm'o

Reumatiško ir Abelnio Skaudėjimo Gyduolės

Pilnai Užtikrintos Gyduolės nuo REUMATIZMO Visose Formose
Grazinama Pinigai, Jei Užganedinančių Pasekmių Nebus 15 Dienas
Išdirbtos ir Užtikrintos tik per

CARL F. WORM

3400 SOUTH HALSTED STREET, CHICAGO, ILLINOIS
Per Paštą — \$1.10.

BAGDON S. & BROS. CO.

Cleaning & Dyeing House

Viena didžiausia Lietuviška Cleaning House Chicagoje, kuri yra išdirbta per ilgą laiką. Mes turime savo cars, vežiojam po visą Chicago ir apilinkes. Mes paimam iš namų ir pristatom į namą be jokio vargo ir pigiau atliekam darbą negu kitas Cleaning House. Mes nieko nekainuojam už pristatymą į namus. O dėl kraučų taipgi klynijam už Wholesale Price. Geriausia ir greičiausia patarnaujam dėl visų.

BAGDON'S & BROS. CO.
609 North State St. Chicago, Ill. Phone Superior 2767

Geriausie

Lietuviški
REKORDAI

Zemiau paminėti rekordai lėšuoja 85 centus vienas. Išsirink kuris patinka ir prisiskaičius, aš jums nusiųsiu į namus. Rekordai abiejų pusių, t. y. po dvi dainas kožnas.

Mažiaus kaip 6 rekordus kitur nesuončiame.

IDAIVAVO MIKAS PETRAUSKAS, TENORAS.

- E. 3348 — Suktinis. Valia, Valužė (iš Operos "Šienapiūtė").
- E. 3796 — Bernužėli Nesvolio. Eisiu mamai pasakysiu.
- E. 3349 — Prirodino Seni Zmonės. Kur Tas Sultinėlės.
- E. 3623 — Ilgu, Ilgu Man ant Svetio. Mano Skarbas. Valcas.
- E. 3797 — Jau kad Aš Augau. Šią Nedėlele.
- E. 3840 — Ant Kalno Karklai siubavo. Šią Naktelę per Naktelę.
- E. 3841 — Atėjo Ziemelė. Val, kad Aš Išjoju.
- E. 2358 — Lietuva, Tėvyne mūsų. Tykiai Nemunelis teka.
- E. 2358 — Darbininkų Marselietė. Sukelkime kovą.
- E. 2392 — Sveiki Broliai Dainininkai. Ko Liudis Svetelai.
- E. 2393 — Saulelė Raudona. Joju Dieną.
- E. 2394 — Už šilingėlių. Šių Nakcių. (Dzukiška daina).

IDAIVAVO ST. ŠIMKUS.

- E. 3905 — Ant Tėvelio Dvaro, ir Nesigraudink, Mergele.
- E. 3906 — Bijunėlis Zalias, ir Vaziavau Dieną.

IDAIVAVO MARE IR JONAS ČIŽAUSKAI.

- E. 3190 — Tris bernėliai. Vakarinė daina.
- E. 3244 — Skambančios Stygos. Tu mano motinėle.
- E. 3191 — Ant marių krantelio. Saulutė tekėjo.
- E. 3245 — Gintinė šalis. Sunku gyventi.
- E. 3192 — Giedu dainele. Gegužės daina.
- E. 3291 — Plaukia sau laivelis. Lopsinė.

IDAIVAVO A. KYDERAS, BARITONAS.

- E. 2223 — Pamyliėjau vakar (Liaud. daina). Draugė. Polka-mazurka.
- E. 2224 — Mano laivas, daina. I sveikata, maršas. Orkestra.

IDAIVAVO MARE KARUZIUTE, SOPRANAS.

- E. 3625 — Miškas užia. Sudiev Lietuva.
- E. 3842 — Sveika Marija.
- E. 1247 — O kur buvai, dieduk mano. Id. Bradūnienė ir Vaškevičius. Ungarų šokis. Orkestra.

ARMONIKA SOLO IR DUETAI.

- E. 2651 — Vilniaus maršas. Andra, mazurka.
- E. 2652 — Raseinių polka. Kazokas, valcas.
- E. 3315 — Stumbriškių polka. Jurgiuo kazokas.
- E. 3316 — Polka nuo Rudos. Mažusis polka.
- E. 2580 — Šalies grožybė. Valcas. Žuvininkų valcas.
- E. 2581 — Gražioji polka. Pavasario rytas, polka.
- E. 2582 — Kalnų augstumas, valcas. Karškas maršas.
- E. 2706 — Zemačijų polka. Gudri, mazurka.
- E. 2397 — Klumpakojis. Kokietka, polka.
- E. 3798 — Kur vėjai pučia. Esu garbingas vyras.
- E. 2705 — Visur linksma. Šok į ratą.
- E. 1700 — Galopas

MONOLOGAI

- 1248 — Velnias ne Boba (dvi dalys)
- 1170 — Antanas su Baltru, ir Kur Bakužė Samanota.
- 1249 — Mano Palvis ir Antanas su Baltru.
- 2342 — Siuvėja ir Po Dvigaliu ereliu.
- 2343 — Ant Vienos Galvos ir Zuavų Marsas.

Didelis pasirinkimas gramafonų. Kainos nuo \$10.00 iki \$300. Kiekvienam pareikalavus katalogą pasiunčiame veltui.

JUOZAPAS F. BUDRIK

3343 So. Halsted St., Chicago, Illinois.

Suprantu, kad p. V. kalba apie prakalbėlę, pasakytą Chicagoje, Jefeson (Jefferson?) gitorio, pereitą vasarą. Spėju (Spėjimas nėra argumentas — S. S.) todėl, kad ten pasakojau juokus, iš kurių p. V. padarė D. Bambos spyčių.

Kad parodyti p. V. melus (! — S. S.) trumpai paminėsiu, tą prakalbėlę. Tėma buvo, "Naujas mokslas ir visuomenė." Toj trumpoj prakalbėlėj paminėjau, kaip Darvinas ir jo mokslo pasekėjai turėjo grumtis su tamsiomis miniomis ir bažnyčia, kol, galų gale, prirodė savo mokslo teisingumą. Paminėjau, kad Vokietijoj daugiausia to mokslo aiškinimu pasidarbavo Haekelis. Pas V. gal but iš Haekelio padarė Heggel ir primetė man jo citavimą, nors, ištikrųjų, aš nė Haekelį nečitavau.

Kalbėdamas apie Marksą, jo mokslo pasekėjus ir priešus, paminėjau ir kapitalą, būtent: kaip jį suprato Henry George Rocheris ir kiti ekonomistai. Čia p. V., kapitalą, tam tikrą dalį turto, supainiojo su "Kapitalu" (D-go V. rašinėlyj to nėra. — S. S.), Markso parašytomis knygomis.

Gi tas "D. Bambos spyčius," buvo juokai, nė nepanašūs į tą spyčių. Užsibaigus prakalbo, niekurie draugai pasakojų juokus, tai ir aš biskį pridėjau. Pas V. ar tai negirdėjo jo viso pats, ar didesiam manęs pažeminimui, rašo nesąmones.

Po prakalbų, p. V. nepasigavo mane "diskutuoti." Pamenau, kaip šiandie, kad kalbėjau su d. Alšiu. Jis pradėjo peikti politiską Soc. Par. veikimą ir bandė prirodyti, kad Marksas nedėjęs jame svarbos. Gi aš kalbėjau kaip tik priešingai, paminėdamas kelis Markso išreikšimus, užgriandčius palitišką veikimą. Kas girdėjo musų kalbą, negalėjo prisistatyti mane esant "aidoblistu."

Taip suprato tik vienas p. V. Jam, matomai, nerupi kas buvo kalbama, jam norėjosi išlieti neapykantos tulžį, tai ir prirašė nesąmonių.

Kas link Stirnerio ir Bakunino, tai jau tokio Vaidonio nė neprasysiu paaiškinti apie juos. Žinau gal nemažiau negu jis. Gi Labriolą priskaityti prie tų dviejų anarchistų, t. y. lyginti su jais, gali tik tokis "mokytojas" ir "apsišeikėjęs" vyras, kaip p. V. (Apie kokį Labriolą tamsta kalbi? Jų yra bent keli. — S. S.).

Buk Sveika
Nepavelyk iš nesuvirškinto maisto nuodams susirinkti į savo žarnas, kurie esti įsinėję į jūsų sistemą. Neviskūsimas, užkietėjimas vidurių, galvos skaudėjimas, blogas kraujas ir daugybė kitų bėdų paseks. Laikyk savo vidurius valiais, kaip tukstančiai kiti daro, imant retkaraliais po doza seną, atkaklią, iš daržovių šeimynišką kėpenų gyduolę.

Thedford's Black-Draught

Mrs. W. F. Pickle iš Rising Fawn, Ga., rašo: "Mes vartojame Thedford's Black-Draught, kaip šeimynos gyduolę. Mano vyro motina, negalėdavo imti Calomel, nes tas budavo per stiprus jai, todėl ji vartodavo Black-Draught, kaip švelnų, vidurius lūnosuojantį ir kepenas reguliuojantį. Mes vartojame jį šeimynoje ir tikime, kad jį yra geriausi kėpenų padaryta gyduolė." Mėginkite Thedford'o 25c už krebutę.

Baigdamas priminsiu p. V., kad kritikuojant žmogų neužtenka pasakyti, vien, kad "negeras," "nežinėlis" (O pasakyti šmeižikas, melagis ir tt. užtenka? S. S.) ir tt. Reikia parodyti jo klaidas. Jeigu negerai kalbėjo, reikia pakartoti, ką kalbėjo, kas negerai ir parodyti, kaip turi būti. Kitaip, išeina šmeižimas, o nekritika. Pav. Jeigu p. V. būtų pakartojęs tą mano kalbą (Na, o jeigu d. V. visai nė negirdėjo ką tamsta ten kalbėjai, o rašė apie kito asmens kalbą? Kas tuomet jam daryti? Likti "melagiui" ir "šmeižiku?" — S. S.) ir būtų kritikavęs, tada ir kiti, kurie girdėjo, galėtų spręsti apie tą suirimą. Tik šmeižikai kandžioja panašiai. Neapykanta prieš moksleivius, niekinimas vieno žmogaus vistiek nesukritikuoja nieko. Ne gi toks elgimasi atitrauks bent vieną norintį mokintis nuo mokimos. Jeigu jau kalbėti prieš mokytoją (O kur buvo taip kalbėta? — S. S.), tai geresniu argumentu, pirmiausia pačiam pabuti mokytojų, kad įsigijus jų. To kaip tik ir truksta mano "kritikai." — V. A.

Pastaba. — Dedame šį "straipsnį" tik todėl, kad parodžius kokių ekzemplierių esama dargi tarp moksleivių. Kas skaitė d. Vaidonio straipsnėlį, gali manyti, kad V. A. klykavimai yra visiškai nepamatuoti. Jis, sakosi, d. Vaidonį nė nepažįsta ir niekuomet nėra su juo kalbėjęs; o belgi vadina jį melagiui, šmeižiku ir panašiai! Ir tik užtai, kad d. Vaidonis suminėjo dvi raidi — "V. A." Argi jos būtinai turėtų reikšti minėtojo "straipsnio" rašytoją?

Pažalios, d. Vaidonio rašinėlyj nėra jokio šmeižimo. Jis klausimą riša rimtai, be jokių užsivarinėjimų. Taigi klykavimai apie melagus, šmeižikus ir tt. yra negražus V. A. prasi-manymas. — S. S.

IŠTIKRO — LAIKAS SUSIPRASTI.

Tuli mūsų draugai jaunuoliai tikri juokdariai. Jie dažniausia patįs muša ir patįs... rėkia. Tokiuo pasirodo esąs ir d. S. Pašulnietis. Kiekvieną kartą, kada tik jis ką nors rašo, vis skundžiasi, kad jį "akėja" tie "laikiškai bendradarbiai" (Išrodo, kad S. P. tai "amžinas bendradarbis"). Ir, kaip tyčia, kiekvieną kartą jis kalba apie tą patį, senai apkalbėtą dalyką. Kalba ir pats netiki tam, ką kalba. Numylėtoji d. S. P. tema tai — "sesės merginos." Apie jas tas draugas rašo ir "iš kairės ir iš dešinės." Kad taip, ši-tą paliudija jo paties žodžiai: "Merginos visai nelinkę prie skaitymo darbininkiškų raštų, arba teisingiau — jos visai neskaito."

Tai buvo parašyta "iš kairės." Pažiūrėkite, kaip d. S. P. rašo "iš dešinės." Šiaki: "Ir kodėlgi taip?... Argi jums visai nebutų reikalo rupintis numesti tą jungą nuo savo pečių... kodėl neskaitot darbininkiškų raštų, neinant į prakalbas, mokyklas, diskusijas?"

Kokį iš to rašymo "iš kairės ir iš dešinės" reikia padaryti išvedimą? Joki kitą, kaip tik tą, kad d. S. P. bergždžiai eikvoja savo spēkas. "Sesės merginos, kurios "visai nelinkę prie skaitymo" ir kurios visiškai neskaito, kadangi nemoka, jų rašymais neišmokysi. Jos, visviena, tų pamokinių neskaito. Jos paakinti galima tik "gyvuojų žodžiu." Žinoma, būtų visai kas kita, jeigu d. S. P. gvil-dentų klausimą, būtent: kaip tas nemokšes sesutes apšviesti. Bet tiesiog apeliuoti į jas (kaip daro anas "amžinas bendradar-

bis") nėra jokio pamato.

S. P. teikties neįsiseisti: neturiu pilinkimo kabinčties prie asmenų. Dg. S. P. man yra taip geras, kaip ir kiekvienas mano idejos draugas. Jeigu mano išsireikšimai yra jam neprielankūs, tai tik todėl, kad šiame atsitikime jisai netiksliai protauja. Tai visa.

Šviesti, lavinti "sesė merginas" būtinai reikalinga. Bet tai padaryti negalima per laik-raščius špaltas. Tos špaltos, tiesa, gali pagelbėti, tik ne tiesiogiai — "sesės merginoms," o tiems, kurie tarsis jas šviesti. Vadinas d. S. P., vietoj aimanavęs kodėl "sesės merginos" neskaito, vely būtų pakalbėjęs kas reikia daryti, kad jos pažadintus prie skaitymo ir dalyvavimo pažangiose draugijose bei L. S. Sąjungoje.

Mano manymu, mūsų jaunuoliai turėtų kreipti ypatingos domos ir savitarpinio lavinimosi klausimą, — ne tą kokį praktikuoją chiegiškė LSJL 1 kuo-pa. Ten nėra lavinimosi, o tik — darkymasi. Lavinties-mokyties pirmiausia reikia iš kny-gų. Lietuvių literatūra, tiesa, dar neturtinga. Vis delto, mes turime vieną-kitą ytin vertingą veikalą (Soc. mokslo pamatai, Ant rytojaus po socialės revoliucijos ir tt.). Jas reikėtų gerai pastudijuoti ir mokintis iš jų. Į tokius savitarpinius lavinimosi susirinkimus būtų galima patraukti ir merginas. Ir juose jos daug ko galėtų pasimokinti. Padariusi šitą, mums nereikėtų dėjūoti, kad sesės merginos nenori skaityti, kad jos palinkę prie nederamų žaismių ir t.

Taigi, ištikro — laikas susiprasti ir pradėti darbą rimtai. — Rochesterietis.

Progress Shoe Manufacturing Company

INKORPORUOTA ANT

100,000 Dolerių

Rengia nuosavę uždėti išdirbimui avalų (Shoes).

Jau Surinkta \$20,000.00

Iki dirbtuvė atsidarys reikia surinkti \$40,000.00

PRAMONEN INDETI PINIGAI NESĖ DIDELI NUOSIMTI.

AVALŲ KRAUTUVIŲ SAVININKAI DEKITE SAVO PINIGUS IŠDIRBYSTEN!

ŠIAUCIAI JUNGKITES IŠDIRBYSTEN!

Sėras \$100.00; galima pirkti ne daugiau dešimtį šėrų vienam žmogui.

Fabriką organizuoja LIETUVOS ATSTATYMO BENDROVE; darbo vedimui pakviestas mokytojas inžinierius-chemikas Pijus J. Žiuris, B. S. ir jis jau darbuojasi Montelloje, Mass.

Nepraleiskite progos pelningon vieton pinigų įdėti!

Informacijų klauskite ir pinigus siųskite, o Krautuvninkai galite jau duoti užsakymus šiuo adresu:

Progress Shoe Mfg. Co.

58 Ames St., Montello, Mass.

arba: Lietuvos Atstatymo Bnd.

Lithuanian Development Corp'n.).

320 — 5th Ave., New York, N.Y.

Pirma Tvirciausia ir Didžiausia Lietuviška Valstybinė Banka Amerikoje

Metropolitan State Bank

807-809 W. 35th St., kampas S. Halsted St.

Vienintelė grynai Lietuviška Banka po priežiūra Valdžios ir Bankos Direktojų, kurie visi yra turtingi lietuviai biznieriiai. Padėkite savo taupomuosius pinigus į šią Tvirtą Lietuvišką Banką, kur yra garantuojama, kad jūsų pinigai yra saugiai padėti ir bus išmokėti ant pareikalavimo.

3 nuosimtis mokama už padėtus pinigus.

Skoliname pinigus ant pirmo mortigėjo ir atliekame visokius Bankinius reikalus. Atdara Utarninkais, Ketvergais ir Subatomis iki 9 valandai vakare. Panedėliais, Seredomis ir Pėnyčiomis iki 4 valandai po pietų.

VYRIAUSYBĖ:

JONAS BRENZA, Pirmininkas JULIUS C. BRENZA, Kasierius
JONAS KROTKAS, Vice-Pirm. VINCAS BIGELIS, Asist. Kas.

DIREKTORIAI:

JONAS BRENZA PRANAS GEISTAR
JONAS KROTKAS ST. SZYMKEWICZ
ANTANAS BROZIS ANT. ENZBIGIEL
KAZ. MATULIS JULIUS C. BRENZA.

Apsauga Padetiems Pinigams.

SECURITY BANK OF CHICAGO

Milwaukee Ave. cor. Carpenter St.

NARIŲ FEDERAL RECERVE SYSTEM

3% PELNO ANT PADĖTŲ PINIGŲ

Saugios Depozitu Dežes Mainoma Svetimšaliu Pinigai

Atdara panedėliais ir subatomis iki 8 val. vak.

Rusiškos ir Turkiškos Vapnos

12th St. Tel. Kedzie 8902
Paulina Tel. Western 15
3514-16 W. 12th st., arti
St. Louis Ave. Ir 1115-17
So. Paulina St., arti 12th
St., Chicago, Ill.

Chicago ir Apielinke

MIESTAS NETENKA
ASTUONIŲ MILIONŲ
DOLIERIŲ.

Šauksis pagalbos iš
Springfieldo.

Su pravedimu visoj šalyj pro hibicijos, Chicago's miestas neteks apie aštuonių milijonų dolerių kas metai, kuri suma miestui įplaukdavo pavidale laisvinių (salionams) ir takų. Šitaip vakar užkreškė miesto kolektořius George F. Lochman.

Kaikurė tečiaus mano, kad miesto įplaukos — delei tos pačios priežasties — turėsia sumažėti netoli ant vienuolikos milijonų dolerių.

Miesto valdžia žada kreipties į Springfieldą — valstijos legislaturą — reikalaujant umios pagalbos. "Kitaip su liepos 1 d. mes neišvengiamai turėsime nusmukti iki galutinio bankrutu" — pasakė vienas miesto valdininkas.

APKALTINO KETURIS
POLICISTUS.

Kėsinosi ant lietuvaitės. ....

Prisikaltintieji teisėjai vakar išnešė kaltinimo aktą prieš keturis policistus iš Lawndale policijos stoties: James W. Franke, Daniel O'Connor, Joseph Schinagl ir John Svehla.

Policistus kaltina jauna 22 metų lietuvaitė, p-lė Anna Botka. Padėkos dieną minėti policistai pasigavę ją viename salione ir įsimitę policijos vežimais nusivežė į "gerą vietą," kur nederamai su ja pasielgė.

Kaltinamieji policistai jau ne-

teko savo vietų — tapo supenduoti.

GAISRAS BRIDEWELL
KALEJIME.

Nuostoliai dideli.

Vakar rytą kilo didelis gaisras vienoje Bridewell kalėjimo dirbtuvėj. Gaisras grąsino nušauti visą Bridewell ir laikinai buvo sukėlęs didžiausią paniką tarp kalinių.

Nuostolių gaisras pridaręs už keliolika tūkstančių dolerių.

SWAITZER NORI LIKT
MOJURU.

Dabartinis Cook paviečio sekretorius, Robert M. Swaitzer, nori likt majoru. Vakar jis telefonavo "savo draugams" iš Iowa valstijos, jogei jis sutinka "runyt ant demokratų tikieto."

Swaitzer yra aklas klerikalų bernas, ir patį jo sekėjai nesitiki, kad jisai bus išrinktas.

Nori užgniauzti streiką.

Virš du šimtai krutomųjų paveikslų teatrų manageriai padavė apskriečio kortan prašymą: duoti jiems injunckioną prieš Moving Picture Machine Operators' uniją. Samdytojai kaltina savo darbininkus sužiniu laulynu kontrakte. Girdi, jie reikalauja didesnių algų ir žada mesti darbą, taigi sutreikuoti, neveizint to, kad dar nėra užsiėmusios senosios sutarties terminas.

Darbininkai, vadinas, privalo dirbti, kad ir jie badu stiptų! Mat, jie turi pildyt kontraktą... O "muvin pikčių" savininkai jau senai nebepaiso "kontrakto" su publika: vietoj penkių centų jie šandie ima 10 ir 15.

"Birutės" koncertas.

Ryto, nedėlio, Bohemian-Slovak-American svet. (1438 W. 18th St.) įvyks "Birutės" koncertas.

Koncertas, reikia manyti, bus labai geras, nes "Birutė" išsi-mokino daug naujų niekur iki šiol dar nedaunuotų dainų.

Pradžią lygiai 8 val. vakaro. Atvykite laiku, nes "Birutė" šį koncertą pradės punktuailai. Kas pasivėlins — tas sau skriaudos padarys, nes neišgirs programo. —Z.

KLENHA IR MONGREIG
TURES "AIKINTIES."

Laužo teismo išduotą
audimą.

Bernaunanti klerikaals Cice ro miestelio valdyba pagalios tūrės stoti prieš teisėją Sullivaną ir "pasiaikinti," kuo remdamosi ji lauzo teismo išduotą drausmę — injunckioną. Tatai ji turės padaryti sekamą pance-dį, sausio 20 d.

Liet, laisvamaniai, kurie gavo injunckioną prieš Klenhą ir Mongreigą, žada daryti visą, idant tikinus tuodu ponu, jogei šis šalies įstatymai garantuoja visiems savo piliečiams laisvę žodžio ir susirinkimų. Dabar jie maną, kad tą laisvę gali turēt tik... klebonija.

"AUSOJI PERGALE."

"Causieji" meldėsi ir skambino
verpais.

Prohibicionistų vadai vakar šventė didelę "sausosios pergalę" šventę. Pietų laiku visuose "sausųjų" headquarteruose nobažnai pasimelsta už laimingą pergalę. O kai kurios dargi skambinta verpais — pagerbimui tos "sausosios pergalės."

TURĖJO SESIAS
MOTERIS.

Čevo šešis metus —
lelėjimo.

Joseph Gibbs, kadaisė buvo kaimingas vyras. Jis turėjo čie las šešias moteris. Ir su visomis sugyvenęs "kaip tikras bro-lis." Kazinkas tečiaus "iki-šes liežuvių" ir pons Joseph pat-kobėdon. Teisėjas Kersten vakar nutėisė ji šešioms me-tams kalėjimo! Vadinasi, už šešias moteris gavo šešis metus pakutos.

Vis delto, jeigu šaunasai Joseph bus paklusnas žmogus, kalėjimo užveizda gelėsiąs ji pa-liuosuoti, kuomet bus "išpaku-tavojęs" vienus metus.

"SOK I EZERĄ!"

Pataria pons džiodžė. ....

Džiodžė Gemmill vakar davė "genialų patarimą" tuiam Dwight Andersonui. Jisai yra toks: Sok i ezerą...

Andersonas patrauktas tie-son už nemokėjimą alimonijos savo jaunai pačiutei — 8 dol. i savaite.

DUKTĖ IŠMĖ INDZIONKSE-
NĄ PRIES MOTINĄ.

Teisėjas Pinckney vakar su-teikė p-ai Carolinei Pearson... indžionkšną prieš josios moti-ną Blanche. Duktė skundėsi teisėjui, kad motina nenorinti Jteisėjui, kad motina nenorinti

atiduoti jai jos tėvo palikimą (apie 14 tūkstančių dolerių), kurį jis jai mirdamas pavedęs. "Palikimas" susidėgas iš še-rų, bondų ir įvairių brangak-menų.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Jan. 18, 1919 as required by the act of Oct. 6, 1917.

WELCOME HOME
TAG DAY.

Chicago's Welcome Home Komitetas rengia panedėlyj, sausio 20, Tag Day. Tą dieną Chicago's mieste bus renkamos aukos fondui, kurio pinigai bus apversti grįžtantiems iš kariuomenės kareiviams pasitikti.

SUTRUKDĖ LINKSMĄ
KOMPANIJĄ.

Ponai dėdės, niekieno neprąšomi, vakar naktį įsiveržė pane-lės Kate Bell rezidencijon, 11 S. California Ave. ir areštavo keturias linksmas pores. Teisėjas visus ir visas atrado nusi-dėjusiais "netvarkiu elgimosi" ir liepė užsimokėti: Kate'i Bell 5 dol., o visiems kitiems po 1 dolerį.

SUSIZEIDĖ TRIS
POLICISTAI.

Ant slidžių šalygatvių vakar pavojingai susizeidė tris policis-tai — Frank Fuerst, Daniel Shanghney ir I. A. Walsh.

PASOVĖ IR NUSIVEŽE.

Du nepažįstami banditai, va-žiavę dideliu juodu automobi-liu, vakar dieną užpuolė pasitu-rintį vietos biznierių, Peter Bedorfa, 4526 So. Michigan gt., ir pašovė jį įsimitę savo automobiliu ir nuvažiavo. Užpuoli-mas padaryta netoli Bedorfo namų. Vėliau pračiviai rado pašautąjį ant kertės 44 ir Ellis gatvių. Jis buvo be sąmonės. Kulka pataikiusi į vidurius. Nėra vilties pasveikti.

TARIA AČIU.

Praeitame Draugystės Meilės Lietuvių Amerikoje susirinki-mė, išduodant atskaitą, pasiro-dė, kad draugija sparčiai auga — ir narių skaičiumi ir turtu. Šiuo todel norime ištarti vi-siems draugijos nariams ir ko-misijoms širdingą ačiū už jų pasidarbavimą. Draugai, veiki-me tokiuo pat atsidėjimu ir šiais, 1919 metais, o mūsų drau-gija išaugs į stiprią organizuo-tą spēką.

Draugijos Valdyba.

DRĄSUS VAZNYČIA.

Sav. pons policeman — sku-bėk! Mane tik-ką apkraustė du nepažįstami plėšikai... Skun-dėsi Louis Lorenzini, 2436 So. Oakley gt.

Skubiai tapo pasiūsta vienas policistas ir važnyčia. —Ot, tik-ką jie nuėjo ve šituo strytu... vapėno išsigandęs Lorenzini išsokusiam iš auto-mobiliaus policistui.

—Gerai! Aš pažiūrėsiu... — riktėlėjo važnyčia ir nulėkė pa-likęs savo poną — policistą.

Už valandėlės jis sugrįžo įsi-mėtas automobilium du jaunui vyrui, vieną iš Kentucky val-stijos, kitą vietinį.

—Štai du — pasakė važnyčia. Kitu du ištuko — nelabieji! Gaila, kad neturėjau keturių rankų. Pagautieji uždaryti šal-tojon.

RUBSIUVIŲ UNIJA.

Amalgamated Clothing Wor-kers' unija šandie liko žymia spēka Amerikos rubsiuvių ju-dėjime. Per keletą metų savo gyvavimo ji pajiegė nuveikti

STERN'O
METINIS SAUSYJE
IŠPARDAVIMAS

Sausio 17-tą iki Sausio 25 prisk.

Buvo paprotys per 28 praėjus metus turėti mūsų pra-tuštinimo išpardavinimą laike šio mėnesio ir dabar jums ver-ta ateiti i šį bargenų apvaikščiojimą.

\$4.00 ir \$5.00 moterų vilnoniai sijonai \$2.50
\$4.00 šilkinės Jakės 2.48
85c Turkiški abrusai 39c
Vaikų overkautai micros 4—5—6 verti \$10.00 ..... \$3.98
Mėlyno flanelio vyrų marškiniai verti \$4.50 ..... \$2.48
Khakie flanelio vyrų marškiniai verti \$3.00 ..... \$1.39

1000 porų čėverykų po 50c ant dolerio.

Mažų vaikų čėverykai \$1.50 ir augščiau

Mažų kudių čėverykai \$1.00 ir augščiau

Moterų čėverykai
\$2.48, \$2.98, \$3.48

Vyrų čėverykai
\$2.98, \$3.48, \$4.98

Vaikų juodos bovelnos
pančiakos
19c.

Apatnešos už pigiau negu
dirbtuvės kainos.

S T E R N

3442—3444 So. Halsted St.

Chicago, Ill.

Aš esmi speciali-tas visų ligų

Akių, Ausų, Nosies, Gerklės ir Plaučių Aklumas, Kurtumas, Kataras ir Džiova

Gali būt pralinta ir daugelyje atsitikimų iš-gydyta, jeigu gydys teisingai. Aš per daug me-tų gydžiau pasekmingai šias ligas.

Mano užrašas išgydyti ligonių yra aiškus pri-rodymas mano gabumo.

Aš atitaisau kreivas akis be skausmo vienu dymu.

Pritaikau akinius teisingai.

Pasitarimas nemokamas.

W. M. LAWHON, M. D.

219 S. Dearborn St. (Prieš pačtą). Chicago, Ill.

didelių darbų. Bet to, kas jau atseitka, dar negana. Neveizint

tų laimėjimų, kurie jau atsiekti, rubsiuviai pasiryžę atseitki dar daugiau. Unija stengiasi suorganizuoti visus darbinin-kus, dirbančius rubų siuvimo industrijoje. Beto, ji veda stip-rią kampaniją už 44 valandų savaitę. Ir kaip samdytojai priešinsis, galų gale jie bus priversti išpildyti teisingus sa-vo darbininkų reikalavimus.

Chicagoj (Hart, Schaffner ir Marx firmoje) tatai jau laimė-ta. Rubsiuviai darys visa, kad šita kova būtų laimėta visoje Amerikoje, kur tik randasi ru-bų siuvimo dirbtuvės.

Amalgamated Clothing Wor-kers' unijoj priklauso taipiau ir lietuviai rubsiuviai. Chica-goj jie yra susisipėję i savo sky-rių — Lietuvių Skyrių No. 269. Kiekvienas lietuvis rubsiuvis chiegietis turėtų skaityt sau garbe priklausyti i Lietuvių Skyrių.

Kad geriau supažindinus lie-tuvių rubsiuvių minias su Amal-gamated unija, Lietuvių Sky-rius rengia vakarą su šauniu programu nedėlio, sausio 19, Atlas svetainėj. Pradžią lygiai 5 val. po pietų. Rubsiuviai, jusų pareiga atsilankyti i ren-giamąjį vakarą. Nepraleiskite jo!

—Komitetninkas.

Dr. D. J. BAGOČIUS
Lietuvis Gydytojas ir
Chirurgas
Ofisas 10900 So. Michigan Ave.
Rezidencija 10731 S. Michigan
Ave., Roseland, Ill.
Telefonas tas pats rezidencijai
ir ofisui: Pullman 342.
Val.: 9 ryto iki 11 d.
2 po pietų iki 4
6 iki 9 vakare.

**Minykų
Kunigų
Darbai**

Filipinų Salose

Žihgeidi knyga pasis-kaitymui. 64 puslapiai.

Kaina 35c.

"NAUJIENOS"
1739 So. Halsted St.
Chicago, Ill.

Dr. D. J. BAGOČIUS
Lietuvis Gydytojas ir
Chirurgas
Ofisas 10900 So. Michigan Ave.
Rezidencija 10731 S. Michigan
Ave., Roseland, Ill.
Telefonas tas pats rezidencijai
ir ofisui: Pullman 342.
Val.: 9 ryto iki 11 d.
2 po pietų iki 4
6 iki 9 vakare.

St. Paul's Hospital

Medikališka ir Chirurgiška
828 W. 35th Place, Chicago.
Telephone Drover 6060.

DR. J. M. LIPSON, Administratorius

Gydoma visos aštrios ir chroniškos ligos vyrų, moterų ir vaikų. Obstetriški, Gynecologiški ir operatyvški ligoniai priimami. Del gydymo yra naudojama medicina, hydroterapija, elektroterapija ir chirurgija.

Minky
Kunigų
Darbai

Filipinų Salose

Žihgeidi knyga pasis-kaitymui. 64 puslapiai.

Kaina 35c.

"NAUJIENOS"
1739 So. Halsted St.
Chicago, Ill.

Aukaukite Lietuvos Laisvės
Fondan.

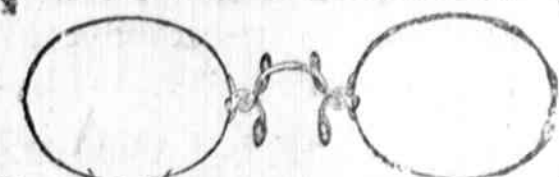
Sergėkite savo akis

Neužsitikėkit savo regėjimo pir-majam by kokiam nerilygumam apšiekorui, aukšoriui ar keliau-jančiam pardavėjui, nes jie su-teiks jus akimis tik daugiau blogo. Aš turiu 15 metų patyrimą ir galiu iširti jūsų akis ir pririnkti jums akinius tikrai Darbą atlieku belaukiant, užtikrintai.

Jei jums akiniai nebus reika-lingi, mes tai jums pasakysime. **JOHN SMETANA**
AKIŲ SPECIALISTAS
1801 So. Ashland Ave. Chicago, Kampas 18-tos gatvės 3-čios lubos, virš Platt'o aptiekos. Tėmykite i mano parąšą. Valandos nuo 9-tos val. ryto iki 8 val. vakaro. Nedėlioje nuo 9 val. ryto iki 12 valandai diena.

Dr. A. R. Blumenthal

AKIŲ SPECIALISTAS
Akis Egzaminuoja Dytal
Gyvenimas yra tuščias, kada pra-nyksta regėjimas. Mes vartojam pagerintą Oph-thalmometer. Y-patinga doma at-kreipiama i vai-kus. Val.: nuo 9 ryto iki 9 vak. nedėlien. nuo 10 iki 11 dieng. 4649 S. Ashland av. kamp. 47 at Telephone Yards 6487. Boulevard 6487.

DR. M. HERZMAN
IS RUSIJOS

Gerai Lietuviams žinomas per 16 me-tų kipo patyręs gydytojas, chirurgas ir akusieris.
Gydo akis ir chroniškas ligas, vyz-ru, moterų ir vaikų, pagal naujausias metodus X-Ray ir kitokius elektro prietaisus.
Ofisas ir Laboratorija: 1025 W. 18th St. netoli Park St. ir O'Fisas
VALANDOS: Nuo 10-12 pietų, 6-8 vakarais. Telephone Canal 2125.
GYVENIMAS: 4432 S. Halsted Street
VALANDOS: 9-9 ryto, 10-12 vakarais.

Telephone Yards 5932

Dr. M. Stupnicki

3169 S. Morgan St. Chicago

VALANDOS: Nuo 8 iki 11 ryto ir nuo 6 iki 8 vakarais

DR. G. M. GLASER

Praktikuoja 27 metų
Gyvenimas ir O'Fisas
3149 S. Morgan St. kerte 32 at
Chicago, Ill.
SPECIALISTAS
Moteriskų, Vyriskų ir Vaikų
Taipgi Chroniškių Ligonų
OFISO VALANDOS:
9-10 ryto, nuo 12 iki 2 popiet
ir nuo 6 iki 8:30 vak. Nedėlio-mis vakarais ofisas uždarytas.
Telephone Yards 687

Telephone Yards 5834.

Dr. P. G. Wiegner

Priėmimo valandos nuo 8 iki 12
12 ryto ir nuo 7 iki 9 val. vak.
3327 So. Halsted St.

DR. A. A. ROTH

KUSAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialistas Moteriskų, Vyriskų,
Vaikų ir vius chroniškių ligų
Ofisas: 1354 S. Halsted St. Chicago
Telephone Drover 6060

Dr. Leo Awotin

Gydytojas, Chirurgas, Akusieris
1920 So. Halsted St. Chicago.
Kalba Lietuviškai, latviškai ir rusiškai.

Valandos: 10—12 rytą; 6-9 va-kare. Tel. Canal 4367.

Mrs. A. Michniewicz

Baigus Akusierijos Ko-legiją; ilgal praktika-vusi Pensilvanijos hospitalo ir Phila-delphioj. Pasekmin-ė patarnauja prie-timdyse ligose moterims ir merginoms.
3113 So. Halsted St. (Ant antry lubų) Chicago.
Nuo 6 iki 9 ryto, ir 7 iki 9 vak.

KAPITALAS
\$200,000.00

PERVIRŠIUS
\$25,000.00

UNIVERSAL STATE BANK

YRA TAI CHICAGOS

Lietuvių Finansinis Verdunas

Kuris žengia Pirmyn Sparčiai ir Kasdien Auga
Stipryn ir Stipryn. Banko Turtas Jau Siekia

\$1,267,725.23

DEPOZITŲ AUGIMAS

Kovo 3, 1917 (atidarymo dienoj) \$ 16,754.95
Rugpjūčio 4, 1917 ..... 288,556.89
Gruodžio 31, 1917 ..... 418,661.63
Liepos 2, 1918 ..... 600,079.07
Lapkričio 2, 1918 ..... 765,523.56
Gruodžio 31, 1918 ..... 945,789.40
Sausio 16, 1919 ..... 968,066.78

Dėkite savo pinigus i Universal State Banką. Jeigu laikote kur kitur, tai palikite mums savo knygutę, o mes pinigus perkelsime — tamistai visai nereikės gaiš-ti nuo darbo. Mokame 3 nuošimtį už padėtus pinigus.

Lietuvių Valstijinis Bankas auga taip sparčiai delto, kad yra stiprus ir saugus bankas po aštriausia valdžios priežiūra ir po nuolatine užžiūra ištikimų direktorių ir pasekmingų banko valdininkų, turinčių platų ir ilgmetinį patyrimą bankiniuose reikaluose.

Universal State Bankas žmonių sudėti pinigai yra pilnai ap-saugoti ir niekad negali žūti, nes bankas turi gryną kapitalą ir porviršį siekiantį \$225,000.00, o su virš 400 šerinku savo turto duoda depozitoriams da didesni užtikrinimą — žodžiu sakant, Universal State Bankas yra tai "Lietuvių Finansinė Tvirtovė".

Universal State Bankas yra netik saugus, bet ir labai paran-kus bankas, nes yra atdaras Uturninko ir Subatos vakarais iki 8:30 valandai, duodant progą darbininkams atlikti savo asmeniškus bankinius reikalus be atidurninkimo nuo darbo ir be jokio nuostolio. Šiame banke kiekvienas gali kalbėti savo prigimtoj kalboj be kitų tarpininkystės.

UNIVERSAL STATE BANK

3252 S. Halsted St. KAMPAS 33 ST. Chicago, Ill.

BANKO VALANDOS: Kasdien nuo 9 val. ryto iki 5 val. po pietų, o subatoj nuo 9 val. ryto iki 12 pietų. UTARNINKO IR SUBATOS VAKARAIŠ IŠI 8:30 valandai.

